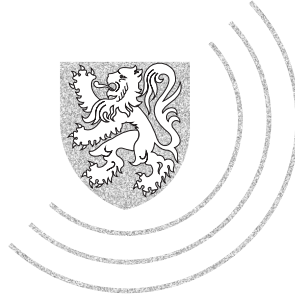

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

24 november 2003

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer,
Gerald Kindermans en Jan Laurys en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever –**

**houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu
tegen de verontreiniging door meststoffen, wat de 100%-verwerkingsplicht betreft**

VOORSTEL VAN DECREET

**–van de heren André Denys en Karlos Callens, mevrouw Dominique Guns
en de heren Patrick Lachaert, Cis Schepens en Jul Van Aperen –**

**houdende het nemen van dringende maatregelen ter stimulering
van de verwerking van dierlijke mest**

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans, Jos Bex en Johan Malcorps –

**houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991
inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heren Jef Van Looy en Jacques Devolder**

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans :

de heer Johan Malcorps ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heer Louis Bril, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Guy Sols, Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Jan Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

mevrouw Vera Dua ;

de heer Herman Lauwers.

*Zie :***1695** (2002-2003)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nr. 2 : Verslag over hoorzittingen
- Nrs. 3 en 4 : Amendementen

*Zie ook :***1643** (2002-2003)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nr. 2 : Verslag over hoorzittingen
- Nr. 3 : Amendementen

1888 (2003-2004)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet

INHOUD

	Blz.
I. TOELICHTINGEN	4
I.1. Voorstel van decreet van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Gerald Kindermans en Jan Laurys en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, wat de 100%-verwerkingsplicht betreft (<i>Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1643/1</i>)	4
I.2. Voorstel van decreet van de heren André Denys en Karlos Callens, mevrouw Dominique Guns en de heren Patrick Lachaert, Cis Schepens en Jul Van Aperen houdende het nemen van dringende maatregelen ter stimulering van de verwerking van dierlijke mest (<i>Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1695/1</i>)	5
I.3. Voorstel van decreet van de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans, Jos Bex en Johan Malcorps houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (<i>Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 1888/1</i>)	6
II. ALGEMENE BESPREKING	6
II.1. Eerste bespreking van het voorstel van decreet van de heer Jef Van Looy c.s. op 8 mei 2003 en hoorzittingen op 1 en 7 juli en 18 september 2003	6
II.2. Recente cijfers over plaatsingsruimte en mestoverschot	7
II.3. Voortzetting van de algemene bespreking op 9 oktober 2003	12
II.4. Voortzetting van de algemene bespreking op 23 oktober 2003	19
II.5. Voortzetting van de algemene bespreking op 6 november 2003	21
II.6. Afronding van de algemene bespreking op 13 november 2003	26
III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING	32
IV. EINDSTEMMING	39
TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE	40
BIJLAGE	45

DAMES EN HEREN,

Het voorstel van decreet van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Gerald Kindermans en Jan Laurys en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, wat de 100%-verwerkingsplicht betreft (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1643/1*), ingediend op 28 maart 2003, werd op 8 mei 2003 een eerste maal besproken in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

Op 1 en 7 juli en 18 september 2003 werden hoorzittingen gehouden over dit voorstel van decreet van de heer Jef Van Looy c.s. en over het voorstel van decreet van de heren André Denys en Karlos Callens, mevrouw Dominique Guns en de heren Patrick Lachaert, Cis Schepens en Jul Van Aperen houdende het nemen van dringende maatregelen ter stimulering van de verwerking van dierlijke mest (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1695/1*), dat op 6 mei 2003 werd ingediend. Over deze hoorzittingen wordt verslag uitgebracht in *Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1643/2*.

De commissie zette de bespreking van de beide voorstellen van decreet voort op 2, 9 en 23 oktober 2003.

Het voorstel van decreet van de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans, Jos Bex en Johan Malcorps houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (*Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 1888/1*), werd, na indiening op 22 oktober 2003, samen behandeld met de voorstellen van decreet van de heer Jef Van Looy c.s. en de heer André Denys c.s..

De behandeling van de voorstellen van decreet werd voortgezet en afgerond op 6 en 13 november 2003. Het voorstel van decreet van de heer Denys c.s. (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1695/1*) werd daarbij als basis voor de artikelsgewijze bespreking genomen in toepassing van artikel 55.4 van het Reglement.

Na de eindstemming besliste de commissie dat er geen reflectietermijn zal zijn (artikel 56.3 van het Reglement).

TOELICHTINGEN

I.1. Voorstel van decreet van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Gerald Kindermans en Jan Laurys en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, wat de 100%-verwerkingsplicht betreft (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1643/1*)

Op 8 mei 2003 geeft de heer Jef Van Looy een toelichting bij het op 28 maart 2003 ingediende voorstel van decreet. Het voorstel van decreet is volgens de indiener een rechtstreeks gevolg van de discussie in de plenaire vergadering van 19 maart 2003 over de mestverwerkingsplicht, discussie naar aanleiding van de bespreking van het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nrs. 1559/1 tot 7*). Toen al werd er door de CD&V-fractie op gewezen dat een 100 %-verwerkingsplicht niet haalbaar is. Ook leden van de meerderheid en de toenmalige minister hebben bij die gelegenheid hun twijfels geuit over de huidige bepaling in artikel 9, § 3, van het mestdecreet. De heer André Denys kondigde in de plenaire vergadering aan snel een voorstel van decreet in te dienen. Omdat dat voorstel uitbleef, heeft de CV&V-fractie als eerste een voorstel van decreet ingediend dat ertoe strekt de 100%-verwerkingsplicht op te heffen.

Het mestbeleid steunt op drie pijlers : de aanpak aan de bron (vermindering van de hoeveelheid geproduceerde mest door aangepast veevoeder en afbouw van de veestapel), oordeelkundige bemesting en verwerking van de overschotten.

Tot nu toe is enkel de eerste pijler succesvol gebleken. Oordeelkundige bemesting is vooral een theoretisch concept gebleven. Volgens het mestactieplan zou begin 2003 vastgelegd worden welke stikstof- en nitraatgehaltes de bodem op het einde van de bemestingsperiode (eind november-begin december) nog mag bevatten. Het onderzoek hiernaar is blijkbaar nog steeds niet afgerond.

Het grootste probleem blijft evenwel de mestverwerking. In de praktijk blijkt een 100%-mestverwerkingsplicht praktisch niet haalbaar, omdat er steeds een klein deel van de nutriënten in de dunne fractie overblijft. Deze restfractie kan verwijderd worden, maar dit is enkel mogelijk in grote waterzuiveringsinstallaties, waar de dunne fractie nog

maals sterk verdund wordt door grote hoeveelheden regenwater. Een volledige zuivering is voor de gewone landbouwer technisch en zeker financieel niet haalbaar. Het feit dat de 100%-verwerking voor de gewone landbouwer niet realistisch is, stimuleert de sector allerm minst om nog verder in mestverwerking te investeren.

Het voorstel van decreet strekt ertoe om artikel 9, § 3, van het mestdecreet, waarin de 100%-mestverwerkingsplicht is opgenomen, te schrappen. De afschaffing van deze onhaalbare verplichting zal volgens de heer Van Looy leiden tot meer investeringen in mestverwerking, waardoor de uiteindelijke doelstelling opnieuw een haalbare kaart wordt.

I.2. Voorstel van decreet van de heren André Denys en Karlos Callens, mevrouw Dominique Guns en de heren Patrick Lachaert, Cis Schepens en Jul Van Aperen houdende het nemen van dringende maatregelen ter stimulering van de verwerking van dierlijke mest (Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1695/1)

Op 2 oktober 2003 (na de hoorzittingen en na de toelichting door de Mestbank over de recente cijfers over het mestoverschot, zie deel II.2. van dit verslag) geeft de heer André Denys een toelichting bij het voorstel van decreet houdende het nemen van dringende maatregelen ter stimulering van de verwerking van dierlijke mest, dat op 6 mei 2003 werd ingediend.

De heer Denys herinnert op zijn beurt aan het driesporenbeleid dat wordt gevolgd om uitvoering te geven aan de nitraatrichtlijn. De eerste twee pijlers, die elk moeten instaan voor 25 percent reductie van het mestoverschot, bestaan uit de aanpak aan de bron (door nieuwe voedertechnieken en de vrijwillige afbouw) en een efficiëntere bemesting. De derde pijler, de mestverwerking, zou moeten zorgen voor een vermindering van 50 percent van het mestoverschot. Het voorstel van decreet poogt deze derde pijler beter te onderbouwen.

Het lid stelt vast dat de vrijwillige afbouw van de veestapel en de introductie van fosfaatarme voeders, een behoorlijk effect hebben gehad op de vermindering van het mestoverschot, dat blijkt ook uit de cijfers van de Mestbank. Wat de mestverwerking betreft, moet worden vastgesteld dat in de praktijk nog maar weinig resultaten werden bereikt.

Uit de cijfers van de Mestbank zou blijken dat er nood is aan een verwerkingscapaciteit van varkensmest voor 1,2 miljoen ton. Er is wel voor 1,8 miljoen ton capaciteit vergund, maar op het terrein is

er maar voor 200.000 ton capaciteit operationeel. Er is dus een groot verschil tussen zowel de noodzakelijke, als de vergunde en de operationele capaciteit.

Het cijfer van 1,2 miljoen ton benodigde capaciteit is volgens de indiener van het voorstel van decreet haalbaar. Dat er reeds een vergunde capaciteit is van 1,8 miljoen ton toont dat er voldoende initiatief wordt genomen om de nodige capaciteit te bereiken. De vaststelling dat maar 200.000 ton operationeel is, toont dan weer aan dat er nog iets ontbreekt in het beleid. Het voorstel van decreet wil dit verhelpen.

De heer Denys stelt dat met drie uitgangspunten rekening moet worden gehouden bij het beleid inzake mestverwerking. Een eerste is dat er geen mestverwerking is zonder mestverwerkingsplicht. Een tweede is dat, ondanks de hoge vergunde capaciteit, het verwerken van mest een risicovolle activiteit blijft, waardoor talrijke producenten nog worden afgeschrikt. Er zouden meer technische garanties moeten worden gegeven. Een derde aspect is de economische rendabiliteit : in de huidige situatie is mestverwerking duurder dan spreading van mest.

Het voorstel van decreet stelt volgens de indiener maatregelen voor op elk van de drie genoemde domeinen. Een eerste maatregel betreft het terugschroeven van de 100%-verwerkingsplicht, die in de praktijk contraproductief blijkt omdat ze de verwerking economisch niet rendabel maakt. Er blijft in het voorstel wel een getrapte verwerkingsplicht van 30, 50 of 70 percent naargelang de grootte van het bedrijf (bedrijfsmatige mestproductie). In theorie betekent dit dat minder mest moet worden verwerkt, maar het lid maakt zich sterk dat in de praktijk de nodige capaciteit sneller zal worden ingevuld en aangewend.

Om aan de technische onzekerheid tegemoet te komen, wordt aan de VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) gevraagd om de mestverwerkingsinstallaties te certificeren op basis van het principe van de BBT (beste beschikbare technologie). De investeerders vragen immers meer zekerheid over de vraag of de toekomstige installatie daaraan zal voldoen.

Mestverwerking zou verder economisch meer rendabel moeten worden, en dus meer concurrentieel met spreading. Door diverse veehouders en bedrijven werd reeds zwaar geïnvesteerd in mestverwerking, zoals ook bleek tijdens de hoorzittingen. De voorgestelde oplossingen mogen degenen die reeds initiatief hebben genomen niet benadelen door een

versoepeling voor wie een afwachtende houding heeft aangenomen. Vandaar het voorstel om gradueel de betaalde superheffing van voorgaande aanslagjaren terug te betalen (principe van de *ristornering*). Daarnaast moet het sanctionerend karakter van de heffingen worden aangevuld met een meer stimulerende aanpak. Er wordt voorgesteld om een bonus toe te kennen aan wie beter doet dan de opgelegde mestverwerkingsplicht (principe van de mestheffingen en mestboni).

Tot slot vermeldt de heer Denys dat uit de hoorzittingen blijkt dat het voorstel nog op andere punten moet worden aangevuld. De spreker vermeldt de substitutiemogelijkheid, die niet mag leiden tot een verschuiving van de verwerkingsplicht tussen de soorten dierlijke mest (van varkens- naar pluimveemest). Er kan worden overwogen om de substitutie te beperken tot dezelfde soorten dierlijke mest.

Een moeilijk discussiepunt zijn ook de lozingsnormen voor het effluent van mestverwerkingsinstallaties. De norm mag niet zo streng zijn dat mestverwerking onrendabel wordt zonder dat er een milieuwinst tegenover staat.

Uit de hoorzittingen blijkt ook dat de sector momenteel weer een afwachtende houding aanneemt, onder meer omdat er voorstellen van decreet voorliggen om de verwerkingsplicht en de heffingen aan te passen. Er kan dan ook niet worden gewacht op de aangekondigde, meer globale herziening van het mestdecreet. Omwille van de rechtszekerheid en de nood aan operationele capaciteit, dringt het lid aan op een snelle behandeling van de voorstellen van decreet.

I.3. Voorstel van decreet van de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans, Jos Bex en Johan Malcorps houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (*Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 1888/1*)

Dit voorstel werd ingediend op 22 oktober 2003. Voor de toelichting wordt verwezen naar de tussenkoms van de heer Jacky Maes in de algemene bespreking (deel II.3. van dit verslag) en naar de gedrukte toelichting bij het voorstel van decreet.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. Eerste bespreking van het voorstel van decreet van de heer Jef Van Looy c.s. op 8 mei 2003 en hoorzittingen op 1 en 7 juli en 18 september 2003

Na de toelichting op 8 mei 2003 wordt het voorstel van decreet van de heer Jef Van Looy c.s. (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1643/1*) een eerste maal besproken.

Algemeen

De heer *André Denys* vindt het voorstel van decreet van de heer Jef Van Looy c.s. te beperkend. Het probleem zal niet worden opgelost door de volledige mestverwerkingsplicht af te schaffen, een bredere aanpak is noodzakelijk. De spreker heeft samen met andere ondertekenaars van zijn fractie een ruimer voorstel van decreet ingediend dat ertoe strekt dringende maatregelen te nemen ter stimulering van de verwerking van dierlijke mest (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1695/1*).

Mevrouw *Vera Dua*, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, is voorstander van een evaluatie van de mestverwerkingsplicht. Mestverwerking is voor de meeste grondgebonden bedrijven geen echt probleem : een grondgebonden bedrijf kan 75 percent van zijn mest verwerken en de overige 25 percent op het land verspreiden. Het probleem ligt bij de grondloze bedrijven (intensieve veeteelt). Zij zijn verplicht om hun mestoverschotten volledig te verwerken, wat voorlopig bij slechts enkelen volledig lukt.

De verwerking via grote installaties komt maar moeizaam van de grond. Mogelijke redenen hiervoor zijn de vrees dat er te weinig aanbod zal zijn, ingegeven door de vaststelling dat er elk voorjaar een tijdelijk mesttekort ontstaat, vermoedelijk omdat overschotten worden achtergehouden om de prijs te beïnvloeden.

Volgens de minister mag echter niet de indruk worden gewekt dat door deze moeilijkheden de mestverwerkingsplicht uiteindelijk zal worden verlaten. Mestverwerking kan pas ten volle gerealiseerd worden indien het beleid inspeelt op de bedrijfs-

economische logica. Zolang de heffing op mestoverschotten lager ligt dan de kostprijs voor mestverwerking, zal de sector niet geneigd zijn te investeren in mestverwerking.

Hoorzittingen

De heer *André Denys* vraagt een aantal bedrijven te horen die reeds geïnvesteerd hebben in mestverwerking, waardoor de commissie een duidelijk beeld kan krijgen van de praktische problemen waarmee de verwerking nog kampt.

De heer *Jos De Meyer* vindt hoorzittingen overbodig. Het voorstel van de heer Denys c.s. sluit zowel inhoudelijk als qua motivatie aan bij het voorstel van de heer Van Looy. c.s. Bovendien is de problematiek van de mestverwerking bij de leden van de commissie genoegzaam bekend. Verdere discussie is overbodig en zou enkel tot vertraging leiden. De heren Jos De Meyer en Jef Van Looy vragen het reeds in maart 2003 ingediende voorstel van de CD&V-fractie te bespreken en af te handelen.

De heer *André Denys* betwist dat het horen van initiatiefnemers inzake mestverwerking tot vertraging moet leiden. Het lid herhaalt verder dat zijn voorstel een ruimere draagwijdte heeft dan het voorstel van de heer Van Looy. De noodzaak om het probleem dringend aan te pakken mag niet leiden tot improvisatie.

Na een discussie beslist de commissie hoorzittingen te houden over de beide voorstellen van decreet. De hoorzittingen worden gehouden op 1 en 7 juli en 18 september 2003. Er worden vertegenwoordigers gehoord van het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM), de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), Centrum voor Landbouweconomie (CLE), Landbouwkrediet, landbouwbedrijf Ivan Tolpe, CVBA Bio-Noord, NV Mest- en Afvalverwerking (MAV), Beroepsvereniging van Mengvoederfabrikanten (Bemefa), Boerenbond, Algemeen Boerensyndicaat (ABS), Vlaams Agrarisch Centrum (VAC), NV Danis, Vereniging van Varkenshouders (VEVA), NV Vilatca en Engineering De Wit (EDW). Over de hoorzittingen wordt verslag uitgebracht in *Parl. St.* VI. Parl. 2002-03, nr. 1643/2).

II.2. Recente cijfers over plaatsingsruimte en mestoverschot

Toelichting door de Mestbank

Op donderdag 2 oktober 2003 geeft de heer *Dirk Struyf*, afdelingshoofd van de Mestbank, toelichting bij de meest recente cijfers van de Mestbank over de dierlijke productie, de geschatte plaatsingsruimte en het reële mestoverschot. De commissie heeft om deze toelichting verzocht omdat de voorbije maanden tijdens de hoorzittingen heel wat uiteenlopende cijfers werden geciteerd. Een voorlopige versie van het Voortgangsrapport 2003 van de Mestbank werd voor de vergadering aan de commissieleden bezorgd.

De heer Dirk Struyf verwijst vooreerst naar de uitgangssituatie die voortvloeit uit het zogenaamde MAP IIbis. Daarin wordt uitgegaan van een dierlijke productie van 85 miljoen kilogram P_2O_5 (difosforpentoxide) en 205 miljoen kg N (stikstof). Deze cijfers zijn in 1999 berekend op basis van de TWUN-normen (voorgesteld door de Technische Werkgroep Uitscheidingsnormen) en gebaseerd op de aangifte van 1996. Deze cijfers zijn richtinggevend en geven niet of niet langer de reële situatie weer. De normen werden overigens reeds decretaal aangepast. De plaatsingsruimte (de mogelijkheden om mest af te zetten) werd toen geschat op 49 miljoen kg P_2O_5 en 139 miljoen kg N.

De jongste jaren werden pogingen gedaan om de plaatsingsruimte opnieuw te berekenen. Op basis van de cijfers in het voortgangsrapport 2002 werd de plaatsingsruimte geschat op 50 miljoen kg P_2O_5 en 110 miljoen kg N. Daarbij werd rekening gehouden met de mestsamenstelling en een ruw geschatte acceptatiegraad van 90 percent.

Voor het voortgangsrapport 2003 werd een nieuwe methode uitgewerkt. De bedoeling was om meer rekening te houden met de praktijk en met de ervaring van wat er op het terrein gebeurt, dus met meer reële acceptatiegraden. De Mestbank stelde immers vast dat in de praktijk niet alle mest die daarvoor in theorie in aanmerking kwam, ook effectief kon worden afgezet. De acceptatiegraad werd nu berekend op basis van de praktijk in 2001, een jaar met een zeer hoge druk op de gronden voor mestafzet. De cijfers bleven in dezelfde orde van grootte : 50 tot 54 miljoen kg P_2O_5 en 105 tot 118 miljoen kg N plaatsingsruimte.

Evolutie van de P_2O_5 -productie

In een tabel (zie bijlage bij dit verslag) wordt de evolutie van de P_2O_5 -productie van 2000 tot 2002 weergegeven. De uitgangssituatie van het MAP (mestactieplan) blijft een productie van 85 miljoen kg P_2O_5 . De forfaitaire productie, berekend volgens de normen van het mestdecreet, daalt van 84

miljoen kg in 2000 tot 78 miljoen kg in 2002. De reële productie (rekening houdend met de zogenaamde aanpak aan de bron, met name het gebruik van fosforarm voeder en de daling van de productie) daalt van 73 miljoen kg in 2000 tot 65 miljoen kg in 2002. De afzetruimte ligt volgens de reeds vermelde schatting tussen de 50 en 54 miljoen kg P_2O_5 .

Ten opzichte van het uitgangscijfer van 85 miljoen kg is de reële productie dus met 20 miljoen kg P_2O_5 gedaald : 7 miljoen kg P_2O_5 door afbouw van de veestapel (door afbouw van de veestapel in het kader van het stopzettingsdecreet, maar ook natuurlijke afbouw en vermindering van de productie, al dan niet om aan bepaalde verplichtingen te ontkomen) en 13 miljoen kg P_2O_5 op basis van de uitscheidingsbalans (gebruik van fosforarme voeders).

Een volgende tabel geeft een beeld van de evolutie van het reële overschot. Uitgaande van een plaatsingsruimte in 2003 van 50 miljoen kg P_2O_5 , is er een uitgangsoverschot van 35 miljoen kg (85 miljoen kg – 50 miljoen kg) en een reëel overschot van 15 miljoen kg (35 miljoen kg – 7 miljoen kg via afbouw en 13 miljoen kg via uitscheidingsbalansen). Uitgaande van een scenario van een plaatsingsruimte van 54 miljoen kg P_2O_5 in 2003 is er een uitgangsoverschot van 31 miljoen kg en een reëel overschot van 11 miljoen kg P_2O_5 .

Het reële overschot schommelt volgens deze scenario's dus tussen de 11 en 15 miljoen kg. De spreker voegt eraan toe dat het spoor van de betere bemesting nog niet tot duidelijke resultaten heeft geleid voor wat betreft de vermindering van de overschotten.

Een vergelijking van de P_2O_5 -productie met de nutriëntenhalte levert volgend resultaat op. Met de laatste correcties inbegrepen is voor 2004 een totale nutriëntenhalte toegekend van 88 miljoen kg P_2O_5 . Dat is dus de potentiële productie. De productie in 2002, berekend volgens de bepalingen van de nutriëntenhalte, bedroeg 73,5 miljoen kg P_2O_5 . Dit betekent dat in 2002 14,5 miljoen kg niet wordt ingevuld, zonder dat er wettelijke beperkingen daartoe zijn.

Evolutie van de N-productie

De heer Dirk Struyf licht ook de cijfers over de evolutie van de N-productie toe. De uitgangsbasis is een productie van 205 miljoen kg N. De afzetruimte ligt volgens de reeds vermelde schatting tussen de 105 en 118 miljoen kg N. De forfaitaire pro-

ductie, berekend volgens de normen van het mest-decreet, daalt van 191 miljoen kg N in 2000 tot 178 miljoen kg N in 2002. De reële productie daalt van 187 miljoen kg in 2000 tot 171 miljoen kg in 2002. Verhoudingsgewijs is er voor de productie van N dus een kleinere vermindering door het gebruik van betere voeders dan voor fosfor het geval is.

De heer Struyf laat opmerken dat er in de uitgangssituatie geen rekening wordt gehouden met de aanpassing van de uitscheidingsnormen. Indien de berekening gebeurt volgens de aangepaste decretale uitscheidingsnormen, ligt de productie 14 miljoen kg lager dan volgens de oorspronkelijke TWUN-normen (dus 191 miljoen kg in plaats van 205 miljoen kg). Die correctie mag echter niet in aanmerking worden genomen bij de berekening van de inspanningen van de sector. De vermindering van de reële productie in 2002 kan verder worden verklaard door 13 miljoen kg via natuurlijke afbouw en 7 miljoen kg via uitscheidingsbalansen ($205 - 14 - 13 - 7 = 171$ miljoen kg N).

In de uitgangssituatie schommelt het N-overschot in 2002 tussen de 100 miljoen kg en 87 miljoen kg N, naargelang de plaatsingsruimte varieert van 105 tot 118 miljoen kg N. Het reële overschot ligt volgens de raming tussen de 40 en 27 miljoen kg. Daarbij wordt, buiten de reeds vermelde verminderingen door andere normen, afbouw en uitscheidingsbalans, een forfaitaire correctie doorgevoerd van 15 percent emissies naar de lucht (stikstof die vervluchtigt en daardoor niet meer in de mest zit).

Een vergelijking van de N-productie met de nutriëntenhalte levert volgend resultaat op. Voor 2004 werd een totale nutriëntenhalte toegekend van 214 miljoen kg N. De productie in 2002, berekend volgens de bepalingen van de nutriëntenhalte, bedroeg 178 miljoen kg N. Dit betekent dat in 2002 36 miljoen kg N niet wordt ingevuld, zonder dat er wettelijke beperkingen daartoe zijn.

Vragen en opmerkingen van de leden

Op vraag van de heer *André Denys* wordt verduidelijkt dat bij deze berekening wordt uitgegaan van een afbakening van 46 percent van de cultuurgrond als kwetsbaar gebied en een maximale invulling van de derogatienorm.

De heer *Jef Van Looy* laat opmerken dat in de uiteenzetting nauwelijks wordt stilgestaan bij de nieuwe methode om de acceptatiegraad te berekenen. De berekening van de 54 miljoen kg plaatsingsruimte, die volgens het lid cruciaal is, wordt nauwelijks toegelicht. Er wordt uitgegaan van een aantal

hectare cultuurgrond dat beschikbaar is maar niet wordt bemest. Blijkbaar wordt de situatie van 2001 als basis gebruikt voor de raming van de plaatsingsruimte in 2003. Hoe is de berekening exact gebeurd ?

De heer *Koen Desimpelaere* van de Mestbank bevestigt dat de plaatsingsruimte moeilijk te ramen is. Het eerste uitgangspunt is altijd het aantal hectare beschikbare cultuurgrond en de bemesting die daarop toegelaten is. Dit is een eenvoudige berekening, behalve dan dat de mestsamenvatting (N en P) niet altijd overeenstemt met de ruimte die beschikbaar is en dat daardoor de afzet kan beperkt worden. Daarbij komt dat niet op elk perceel dierlijke mest wordt opgebracht, maar ook dat niet altijd de maximaal toegelaten hoeveelheid wordt afgezet. Oordeelkundige bemesting houdt immers rekening met de behoefte van het gewas.

Om de berekening te maken van de acceptatiegraad werd volgens de spreker het gebruik van dierlijke mest per bedrijf berekend. Dit gebeurde aan de hand van de grote hoeveelheid data die de mestbank inventariseert. Het jaar 2001 werd als basis voor de berekening genomen. Een eerste reden voor die keuze is dat de cijfers voor 2002 pas dit jaar beschikbaar zijn. De Mestbank beschikt weliswaar over een hele reeks data maar altijd met een zekere vertraging. Een tweede reden om 2001 als basis voor de berekening te nemen, is dat de Mestbank voor dat jaar een zeer grote druk vanwege de overschotbedrijven heeft ervaren. De vergoeding voor mestafzet, die de overschotbedrijven bereid zijn te betalen aan de tekortbedrijven, bereikte in 2001 een piek. Er moet dus bij de gebruikers een grote bereidheid zijn geweest om mest te aanvaarden. Uit de gegevens van 2001 blijkt dat de grote tekortbedrijven, meer bepaald de akkerbouwbedrijven, circa 50 percent van het potentieel invulden. In de praktijk werd dus niet elk perceel bemest met dierlijke mest. Die cijfers werden niet zomaar geëxtrapoleerd naar 2003, er werden correcties toegepast die tot een hogere acceptatiegraad in 2003 hebben geleid.

De heer *Jef Van Looy* repliceert dat in 2001 de bemestingsnormen zijn verlaagd, waardoor de producenten vreesden met hun overschot te blijven zitten. Er ontstond een opbod om mest te mogen afzetten. Er werden in een beperkte periode zeer grote hoeveelheden mest aangeboden tegen hoge vergoedingen, terwijl de afnemers een afwachende houding aannamen en de prijzen verder lieten stijgen. In de praktijk werd echter alle mest na verloop van tijd afgezet en was er enkel in theorie nog een te groot aanbod. Anno 2003 worden dergelijke

hoge prijzen niet meer geboden, omdat het aanbod er niet is. De heer Van Looy benadrukt dat er al het hele jaar 2003 sprake is van een mesttekort en dat de Mestbank daarvan op de hoogte zou moeten zijn. In een streek als de Noorderkempen werd in september door de landbouwers kunstmest gebruikt bij het inzaaien van gras.

Het gaat volgens het lid dan ook niet op om de mestafzet van 2001, een jaar waarin het is misgelopen met vraag en aanbod, te extrapoleren naar 2003 om dan te besluiten dat een vierde van de landbouwgrond niet wordt bemest met dierlijke mest. De Mestbank staat met deze theoretische berekeningen ver van de realiteit van de producenten en afnemers van mest.

De heer *Koen Desimpelaere* van de Mestbank antwoordt dat de Mestbank ook op het terrein aanwezig is. Zijn ervaring is dat de akkerbouwers goed op de hoogte waren van de geboden prijzen voor mestafzet en van het aanbod gebruik hebben gemaakt. Uit de data van de Mestbank blijkt dat ook in 2001 een deel van het mestoverschot niet conform de bepalingen van het decreet werd afgezet. Dat blijkt uit de gegevens verstrekt door de grote producenten. Op de acceptatiegraad van 2001 werden bovendien nog zo objectief mogelijke correcties toegepast om de berekening voor 2003 te maken. De spreker erkent dat afzetruimte niet altijd eenvoudig te berekenen is. De acceptatiegraad is bijvoorbeeld afhankelijk van de weersomstandigheden. Daarom is het aangewezen om met een marge voor de mogelijke mestafzet te werken (dus met een positief en negatief scenario voor afzet), zoals bij de berekening van de plaatsingsruimte voor 2003 is gebeurd.

De heer *Dirk Struyf* voegt er – inzake de stelling dat een vierde van de cultuurgrond niet voor afzet van dierlijke mest wordt gebruikt – aan toe dat ook rekening moet worden gehouden met het feit dat niet voor elke teelt dierlijke mest wordt gebruikt. Bovendien vereist niet elke teelt de maximale toegelaten hoeveelheid dierlijke mest. Een goede landbouwer zal bij het bemesten rekening houden met de behoeften van het gewas en bijvoorbeeld voor tarwe niet de maximaal toegelaten hoeveelheid gebruiken.

De heer *Jacques Timmermans* meent dat de commissie in deze fase van de bespreking van bepaalde cijfers inzake het mestoverschot moet kunnen uitgaan. Indien de berekeningen van de Mestbank over het mestoverschot voortdurend worden betwist, is er ook geen basis om de discussie over mestverwerking voort te zetten. De voorzitter pleit

ervoor dat de commissie de berekeningen zou aanvaarden, ook al betreft het ramingen, om dan verder naar een oplossing te zoeken.

De heer *Jef Van Looy* blijft erbij dat hij onvoldoende antwoord krijgt op de vraag naar het verschil tussen acceptatie in 2001 en 2003. De huidige situatie inzake mestafzet is onvergelijkbaar met die van 2001. Het jaar 2003 wordt in de praktijk gekenmerkt door een mesttekort. Er is de maatregel inzake de afbouw van de veestapel geweest, maar ook de verdere natuurlijke afvloeiing en de verbetering van de veevoeders. De vertegenwoordiger van de Mestbank zegt dat er correcties zijn aangebracht, zonder duidelijk te maken om welke correcties het precies gaat. Hoe heeft de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek op de berekening van de plaatsingsruimte gereageerd? Volgens de informatie van het lid is het voortgangsrapport op dat ogenblik (begin oktober 2003) nog niet goedgekeurd door de stuurgroep.

De heer *Dirk Struyf* van de Mestbank bevestigt dat er op dat ogenblik enkel nog maar een voorlopige versie van het voortgangsrapport is. Het definitieve rapport wordt midden oktober 2003 aan de stuurgroep overgemaakt. Een eerste versie van het rapport werd reeds in de stuurgroep besproken. De stuurgroep heeft opmerkingen geformuleerd, die tot een aantal aanpassingen van de voorlopige versie hebben geleid. Wat de berekening van de acceptatiegraad betreft, was er geen unanimité binnen de stuurgroep. Er werd niet algemeen gesteld dat de aanpak verkeerd zou zijn.

De heer *Jef Van Looy* vraagt of er dan unanimité was over de juistheid van de gevolgde werkwijze. De heer *Dirk Struyf* stelt dat uit een aantal reacties binnen de stuurgroep blijkt dat het als een meer pragmatische methode wordt ervaren. Vroeger werd een meer theoretisch benadering gevolgd, nu wordt ook rekening gehouden met vaststellingen in de praktijk.

De heer *Jef Van Looy* vraagt of dat betekent dat de stuurgroep akkoord ging met de gevolgde berekeningswijze. De heer *Dirk Struyf* antwoordt dat er niet echt een akkoord is gegeven over de berekeningswijze. Volgens de spreker zijn er echter geen alternatieven, tenzij zou worden teruggegrepen naar de scenario's die de vorige jaren werden gebruikt. Welke methode ook wordt gebruikt, de cijfers over het mesttekort blijven in dezelfde orde van grootte.

De heer *Jef Van Looy* stelt vast dat de Mestbank elk jaar met andere cijfers over mestproductie en

mestoverschot komt. Er is blijkbaar geen vaste berekeningswijze. Het lid heeft de stellige indruk dat de berekeningen voortdurend worden aangepast om te kunnen aantonen dat er een groot mestoverschot is. Er moet blijkbaar een mestprobleem zijn.

De heer *Jacques Timmermans* meent dat de objectiviteit van de berekeningen van de Mestbank niet in twijfel mogen worden getrokken omdat ze niet in de argumentatie van het lid passen. De voorgestelde cijfers zijn misschien niet correct tot na de komma, maar ze geven een orde van grootte van het mestprobleem weer.

De heer *Jef Van Looy* benadrukt dat hij de berekening fundamenteel betwist. Met een dergelijke theoretische benadering kan men alle kanten uit en kunnen alle mogelijke gradaties van overschot worden bewezen. Uit de praktijk blijkt dat er dit jaar een mesttekort is. Er wordt getracht een mestprobleem te creëren op papier.

De heer *André Denys* zegt bereid te zijn de voorgestelde cijfers te aanvaarden als basis voor de bespreking, ook al betreft het ramingen en zijn er nog marges afhankelijk van de weersomstandigheden. Deze cijfers werden volgens de spreker gevraagd omdat het belangrijk is voor de commissie om de hoeveelheid mest te kennen die moet worden verwerkt en om een concreet idee te hebben van de capaciteit en de installaties die daartoe nodig zijn, rekening houdend met de nu nog geldende verplichting om 100 percent te verwerken. Kan de Mestbank deze gegevens verstrekken, ook gedifferentieerd naar varkensmest en pluimveemest?

De heer *Koen Desimpelaere* van de Mestbank vat samen dat volgens de ramingen het reële overschot aan P_2O_5 zich tussen de 11 en de 15 miljoen kg situeert. Dat is de hoeveelheid die niet in het Vlaamse Gewest kan worden afgezet. Daarnaast is er een mestverwerkingplicht, de hoeveelheid die de producenten decretaal verplicht zijn te verwerken, van ongeveer 10 miljoen kg P_2O_5 . Die hoeveelheid bestaat – ruw geschat – uit 5 miljoen kg varkensmest en 5 miljoen kg pluimveemest.

Op de vraag van de heer Denys naar de benodigde verwerkingscapaciteit, wordt verduidelijkt dat, indien men ervan uitgaat dat alle nutriënten buiten Vlaanderen moeten worden afgezet, er van varkensmest ongeveer 1,2 miljoen ton moet worden verwerkt. Voor pluimveemest is er een capaciteit van 200.000 ton nodig, met die bemerking dat pluimveemest ook zonder bewerking kan worden geëxporteerd.

De heer *Jef Van Looy* wil terugkeren naar de kern van de discussie : ook tijdens de hoorzittingen werd door bepaalde sprekers beweerd dat de 100%-verwerkingsplicht op bedrijfsniveau niet echt noodzakelijk is en het verwerkingsprocédé onbetaalbaar maakt. Indien het te verwerken percentage wordt verlaagd, en de 100% dus wordt verlaten, wat zal dan het effect zijn op de verwerking en het overschot ? Is het effect op de hoeveelheid die zal worden verwerkt volgens de Mestbank positief of negatief ?

Volgens de heer *Jacques Timmermans* houdt deze vraag een beleidskeuze in en is het geen technische vraag aan de Mestbank. De Mestbank is een overheidsinstelling, bij decreet opgericht door het Parlement. De commissievoorzitter pleit ervoor dat de commissie zich akkoord verklaart om de cijfers als uitgangspunt te nemen. Het gaat dan om de orde van grootte van de cijfers en niet om kleinere verschillen door de berekeningswijze.

De heer *Jef Van Looy* herhaalt zijn vraag of de stuurgroep akkoord gaat met de voorgestelde berekening. De heren *Patrick Lachaert* en *Jacques Timmermans* stellen dat de commissie eventueel vertegenwoordigers van de stuurgroep kan horen. Volgens de heer Lachaert heeft de commissie echter geen andere basis dan de cijfers van de administratie om de discussie te voeren, tenzij de Mestbank valsheid in geschrifte zou plegen. Het is aan het parlement om zich op basis van de cijfers van de administratie over de beleidskeuzes te buigen.

Volgens de heer *André Denys* kan het ook een politieke keuze zijn om de cijfers van de Mestbank al dan niet te aanvaarden. Het lid aanvaardt de cijfers als richtinggevend voor het beleid. Het is echter niet aan de commissie om de administratie te ondervragen over hoe het toekomstige beleid er moet uit zien.

Volgens de heer *Ludo Sannen*, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, is het niet de taak van de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek om de cijfers in het voortgangsrapport te betwisten of te beoordelen. De minister verwijst naar artikel 34, § 2, van het mestdecreet. Daarin staat dat het voortgangsrapport jaarlijks wordt voorgelegd aan de stuurgroep en dat deze het rapport onderzoekt in het licht van de door het decreet voor 2003 vooropgestelde doelstellingen. Op basis van dit onderzoek adviseert de stuurgroep in voorkomend geval, welke oplossingsgerichte maatregelen in grotere mate moeten worden gestimuleerd en welk onderzoek hiervoor noodzakelijk is. Het is volgens de minister

dus niet aan de stuurgroep om de cijfers goed te keuren, wel om er de nodige conclusie uit te trekken.

De heer *Jef Van Looy* vraagt waarom een eerdere versie van het voortgangsrapport dan werd aangepast na bespreking in de stuurgroep. De heer *Dirk Struyf* van de Mestbank stelt dat bij de eerste bespreking in de stuurgroep een aantal bijkomende gegevens werden gevraagd. In de mate van het mogelijke werd op die vragen naar extra informatie ingegaan. Aan het uitgangspunt van de berekening zijn geen wijzigingen gebeurd.

Conclusie

De heer *Jacques Timmermans*, commissievoorzitter, concludeert uit deze discussie dat de commissie de algemene bespreking kan voortzetten op basis van de gegevens die werden verstrekt door de Mestbank, zij het dat sommige leden voorbehoud hebben gemaakt bij deze cijfers.

Latere opmerkingen over het voortgangsrapport

In een volgende vergadering zegt de heer *Jef Van Looy* te beschikken over een nota van anderhalve bladzijde van een lid van de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek met kritische opmerkingen over de berekeningswijze van de acceptatiegraad en de denkwijze die aan die berekening voorafgaat. Het lid stelt vast dat de vertegenwoordigers van de Mestbank vorige vergadering enkel gewag hebben gemaakt van positieve opmerkingen in de stuurgroep en de kritiek op de berekeningswijze niet hebben vermeld.

Het lid merkt verder op dat in het voortgangsrapport niets staat over kunstmest. Nochtans heeft de Mestbank ook de opdracht de productie en het gebruik van kunstmest, een belangrijk element in de beheersing van het nitraatgehalte, op te volgen.

De heer *Dirk Struyf*, afdelingshoofd van de Mestbank, antwoordt dat hij nooit heeft beweerd dat er in de stuurgroep geen kritische opmerkingen zijn gemaakt. Na de eerste bespreking in de stuurgroep werd nagegaan in welke mate met de opmerkingen rekening kon worden gehouden. De gevraagde bijkomende informatie werd in de mate van het mogelijke toegevoegd, maar de berekeningswijze van de acceptatiegraad werd na de stuurgroepvergadering niet meer gewijzigd.

De heer *Jef Van Looy* herhaalt dat in de vorige vergadering enkel melding werd gemaakt van vragen naar bijkomende informatie en niet van de kritiek die op de berekeningswijze werd geformuleerd. Het lid wil tevens weten waarom de acceptatie-

graad voor 2002 niet werd berekend. Nu wordt de situatie van 2001 met een ingewikkelde berekening getransponeerd naar 2003.

De heer *Koen Desimpelaere* van de Mestbank antwoordt dat er twee redenen zijn om de acceptatiegraad van 2001 als basis voor de berekening te nemen. In 2001 was er een zeer grote druk om mest te aanvaarden en werden hoge vergoedingen betaald voor mestafzet. Er wordt uitgegaan van de redenering dat een akkerbouwer die in 2001 geen mest heeft aanvaard, dat in de volgende jaren ook niet zal doen. Een tweede reden is dat de cijfers voor 2002 nog niet volledig zijn verwerkt. De Mestbank inventariseert weliswaar alle gegevens, maar het vergt een bepaalde tijd om alle gegevens gebruiksklaar te maken. In de toekomst kan de berekening echter ook voor 2002 worden gemaakt.

De heer *Jef Van Looy* meent dat de Mestbank de redenering omdraait : er wordt uitgegaan van hoge overschotten en hoge vergoedingen voor mestafzet in plaats van een laag overschot en lage vergoedingen. Het lid vraagt zich af met welk doel de Mestbank de plaatsingsruimte op die manier berekent.

De heer *Koen Desimpelaere* van de Mestbank benadrukt dat het doel van de berekening was de acceptatiegraad zo correct mogelijk te berekenen. De acceptatiegraad kan inderdaad wijzigen onder invloed van onder meer de productie en het mestoverschot, maar om de maximale plaatsingsruimte te kunnen berekenen, werd uitgegaan van de situatie in 2001, een jaar met een hoge mestdruk waardoor het gebruik van mest werd gestimuleerd.

Enquête mestverwerking van het VCM

In een volgende vergadering wordt ook een nota met de resultaten van een enquête van het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM) over de operationele stand van zaken van de mestbewerking en mestverwerking in 2003 rondgedeeld. De heer *Jef Van Looy* vraagt of de resultaten van de ondervraging van de mestverwerkers werden vergeleken met de gegevens waarover de Mestbank beschikt. Het lid verwijst naar zijn eerdere opmerking dat op het terrein dit jaar de gebruikers van mest met een tekort kampten.

De heer *Marnick Devrome* van het VCM antwoordt dat de enquête in september 2003 werd uitgevoerd bij mestverwerkers. De resultaten werden reeds besproken in de stuurgroep van het VCM, waarbij werd gevraagd ze te vergelijken met de gegevens van de Mestbank. Ter informatie wordt de nota wel reeds ter beschikking van de Commissie Leefmilieu gesteld.

De heer *Dirk Struyf* van de Mestbank voegt eraan toe dat pas op het einde van het jaar kan worden nagegaan hoeveel mest effectief naar verwerkers werd afgevoerd. Nu de verbodsperiode voor het uitrijden van mest ingaat, kan alleen nog mest naar verwerkingsinstallaties worden afgevoerd. De enquête geeft de operationele verwerkingscapaciteit weer, maar het is nog te vroeg om te vergelijken met de transportgegevens waarover de Mestbank beschikt. Het voortgangsrapport bevat wel reeds een aantal gegevens over de afvoer van mest.

II.3. Voortzetting van de algemene bespreking op 9 oktober 2003

Nieuwe piste van de sp.a-fractie

De heer *Jacky Maes* stelt dat zijn fractie heeft geluisterd naar de hoorzittingen en naar de indieners van de voorstellen van decreet. Op basis daarvan wil de sp.a-fractie nu zelf een piste voorstellen.

Uit de hoorzittingen met onder meer vertegenwoordigers van de VITO, het Centrum voor Landbouweconomie en het landbouwbedrijf Tolpe en ook uit de toelichting van de Mestbank, blijkt volgens de spreker vooreerst dat de 100%-verwerkingsplicht niet door iedereen wordt verworpen.

Voor de sp.a zijn er drie kernproblemen. Een eerste punt is dat de mestverwerking, zoals beoogd door het mestdecreet, nodig is om het mestprobleem terug te dringen. Het mestoverschot verminderen is noodzakelijk voor de verbetering van de kwaliteit van het water en om te voldoen aan de Europese nitraatrichtlijn. Vlaanderen is niet met een de beste leerling van de klas en Europa kijkt zeer nauwlettend toe op de ontwikkelingen hier, dat is een tweede knelpunt. Ook Nederland bevindt zich in die situatie en moet tegen 2006 betere resultaten voorleggen. Een derde punt is dat uit de hoorzittingen blijkt dat het 100% verwerken van de mest van het eigen bedrijf technisch zeer moeilijk is en ook zeer duur. Honderd percent verwerken betekent dat alle nutriënten worden verwijderd en het water wordt gezuiverd tot drinkwaterkwaliteit. Het bewerken van de mest waarbij het grootste deel van de nutriënten wordt verwijderd, is wel technisch en financieel haalbaar, maar ook niet voor alle producenten.

De fractie van de heer Maes trekt daar drie conclusies uit voor het verdere verloop van de bespreking. Een eerste is dat mestverwerking dringend stimulansen moet krijgen zodat meer installaties worden gebouwd. Om deze stimuli kans op slagen te geven, moeten de voorwaarden voor mestverwerking wijzigen. mestverwerking moet technisch

haalbaar maar ook betaalbaar zijn voor verwerkingsplichtige bedrijven.

Een tweede belangrijk uitgangspunt is dat het mestdecreet nog altijd een milieudecreet is. De hoeveelheid te verwerken nutriënten mag daarom ook niet dalen, dat zou een slechte zaak zijn voor het leefmilieu. Mestverwerking is nooit een doel op zich geweest en mag dat ook nooit worden. Het is een middel om de milieudoelstelling te bereiken. Een derde uitgangspunt is dat bedrijven die nu verwerkingsplichtig zijn, dat ook moeten blijven.

De heer Jacky Maes vat samen dat de mestoverschotten moeten worden verwerkt in functie van een goed leefmilieu. De verwerking moet echter technisch haalbaar en betaalbaar zijn. Het betalen van de superheffing is op zich geen oplossing omdat het geen milieubaten meebrengt.

De piste die de sp.a-fractie voorstelt, gaat ervan uit dat niet noodzakelijk alle mest op het bedrijf moet worden verwerkt. De daarmee overeenstemmende hoeveelheid nutriënten moet wel worden verwijderd. Het is wellicht goedkoper en meer haalbaar voor de bedrijven om slechts een deel van de te verwijderen nutriënten uit bedrijfseigen mest te halen en de rest uit mest van een niet-verwerkingsplichtig bedrijf. Een bedrijf dat bijvoorbeeld 100 kg P_2O_5 en 100 kg N moet verwijderen, kan met de bestaande technieken uit eigen mest gemakkelijk 60 kg fosfor en 60 kg stikstof halen. Het resterende gedeelte van 40 kg P_2O_5 en N kan worden geleverd door een ander, niet-verwerkingsplichtig bedrijf. Het verwerkingsplichtige bedrijf verwerkt dus meer mest in totaal, maar tegen een lagere kostprijs. In het kader van de 100%-verwerkingsplicht is het verwijderen van de laatste 20 tot 30 percent van de nutriënten immers de factor die het procédé onbetaalbaar maakt, zoals ook al door de heer Van Looy werd betoogd. De dunne fractie die overblijft, moet het bedrijf op een verantwoorde manier aanwenden voor bemesting, door ze bijvoorbeeld te mengen met andere mest die wordt gespreid. De 100%-mestverwerking wordt dus ingevuld voor een 100 percent verwerking van nutriënten. Om ervoor te zorgen dat de producenten toch zelf investeren en niet allen rekenen op verwerking door een ander bedrijf, wordt de randvoorwaarde gesteld dat elk verwerkingsplichtig bedrijf ten minste 50% van de nutriënten uit de eigen mest moet halen. Om de vraag naar niet-verwerkingsplichtige mest te temperen, wordt als tweede voorwaarde gesteld dat ten hoogste 25 percent van de te verwerken hoeveelheid nutriënten, afkomstig mag zijn van dieren uit een andere categorie.

Volgens de sp.a-fractie zou het verkeerd zijn de verwerkingsplichtige bedrijven vrij te stellen van de superheffing. Een mogelijke piste is wel de opschorting van de superheffing op voorwaarde dat

het bedrijf effectief mest verwerkt voor een bepaalde datum. Iedereen beseft wellicht dat investeren in mestverwerking en tegelijkertijd de superheffing betalen, een zware opgave is voor de veehouders. Door opschorting te geven voor een bepaalde termijn, kan dit worden verholpen, op voorwaarde dat de mest binnen die termijn wordt verwerkt, waarna de opschorting een vrijstelling kan worden.

Het voorstel moet nog worden uitgewerkt, maar de heer Jacky Maes meent dat het zowel voor het leefmilieu als voor de landbouw voordelen biedt. De hoofddoelstelling blijft dat het leefmilieu verbetert, maar de verplichtingen moeten ook haalbaar en betaalbaar zijn voor de veehouders.

Algemene standpunten en reacties op de nieuwe piste

De heer Johan Malcorps wil vooreerst opmerken dat de cijfers in het voortgangsrapport en de toelichting door de Mestbank vrij duidelijk zijn. Volgens het lid kan op basis van die cijfers verder worden gewerkt, wat betekent dat er een jaarlijks reëel te verwerken mestoverschot is van 11 à 15 miljoen kg P_2O_5 . Het huidige decreet legt de verwerking van ongeveer 10 miljoen kg op. Het voorstel van de heer Denys c.s. komt volgens de ruwe berekeningen van het lid neer op ongeveer 7 miljoen kg te verwerken P_2O_5 . Er blijft dus een probleem.

Er is een positieve ontwikkeling aan de gang, dat blijkt uit de hoorzittingen en werkbezoeken zowel als uit persoonlijke ontmoetingen. Door het gebruik van fosforarm voeder werd een belangrijke stap vooruit gezet. Hetzelfde geldt voor de afbouw van de veestapel, de zogenaamde warme sanering. Er werd ook een belangrijke bijdrage verwacht van betere bemestingstechnieken, maar dat spoor heeft, voorlopig althans, nog niet veel resultaten opgeleverd. Het lid pleit daarom voor een voorzichtige aanpak.

Anderzijds is duidelijk geworden dat de 100%-verwerking van mest binnen één bedrijf in de praktijk moeilijk haalbaar is, ook economisch niet. Daarvan afwijken mag de milieudoelstelling niet in gevaar brengen. De heer Johan Malcorps wijst in dit verband ook op de Europese context. In het huidige debat wordt uitgegaan van enkele veronderstellingen. De belangrijkste is dat Vlaanderen in de komende jaren kan blijven rekenen op een grote inschikkelijkheid en lankmoedigheid vanwege de Europese Commissie. De voorliggende raming van het mestoverschot en de plaatsingsruimte gaat uit van de afbakening van 46% van de cultuurgrond als kwetsbaar gebied, terwijl Europese instanties al laten verstaan hebben dat een aanduiding van 100% van de cultuurgrond beter zou tegemoet

komen aan de doelstellingen van de nitraatrichtlijn, onder meer het voorkomen van eutrofiëring van de Noordzee. Het lid wil de discussie hierover niet opnieuw openen, gelet op het feit dat de Vlaamse regering daarover een standpunt heeft ingenomen, maar benadrukt dat in die context een voorzichtige aanpak geboden is.

Uit de hoorzittingen heeft de heer Johan Malcorps ook geleerd dat de bestaande mestverwerkingsinitiatieven niet ontmoedigd mogen worden. Uit de cijfers blijkt dat mestverwerking nodig zal zijn in de toekomst en een ontradend beleid inzake verwerking zou Vlaanderen zuur kunnen opbreken. Uit de tussenkomsten van de heer Denys heeft het lid ook onthouden dat moet worden geluisterd naar wie op het terrein reeds initiatief en verantwoordelijkheid heeft genomen. Wat de voorstellen van de heer Denys c.s. inzake mestheffingen en mestboni betreft, moet worden opgelet dat het terugbetalen van mestheffingen door de Europese Commissie niet als een verdoken vorm van subsidie wordt beoordeeld. De piste van een voorwaardelijke opschorting van de superheffing, gevolgd door een eventuele vrijstelling, zoals door de heer Maes wordt gesuggereerd, biedt dan misschien meer mogelijkheden.

Er is ook het voorstel om de lozingsnorm in Vlaamse voor het effluent van mestverwerkingsinstallaties aan te passen, ook gebaseerd op pleidooien van producenten die reeds initiatief hebben genomen. De heer Johan Malcorps verwijst naar de duidelijke passage in het Vlaamse regeerakkoord hierover. Het regeerakkoord stelt dat mestverwerking een kans krijgt. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de sector. De normen moeten minstens voldoen aan de normen van vergelijkbare installaties, zoals waterzuiveringsinstallaties voor stedelijk afvalwater. Mestverwerking mag niet door de overheid worden gefinancierd. Dat was het kader zoals overeengekomen. Niets is echter eeuwig en onder druk van de feitelijke ontwikkelingen op het terrein, kan eventueel opnieuw over dat kader worden gepraat. Het lid waarschuwt niettemin voor een avontuurlijke aanpak. Het kan ook niet de bedoeling zijn de normen louter te verschuiven naar het niveau van de emissies van de installaties.

De heer Johan Malcorps stelt tot slot dat voor de Agalev-fractie het voorstel van de heer Maes een goed uitgangspunt kan zijn voor de verdere discussie, meer bepaald de piste om de verwerking van de hoeveelheid nutriënten als uitgangspunt te nemen in plaats van de hoeveelheid mest van één bedrijf. Die benadering biedt de mogelijkheid de substitutie te verruimen en ook niet-verwerkingsplichtige mest te laten verwerken. De verdere invulling, en ook de verhouding tot de voorstellen van de heer Denys over de aanpassing van de ver-

werkingsplicht, moeten nog verder worden bekeken. Is er in het voorstel van de heer Maes in feite nog een 100% verwerkingsplicht voor het bedrijf?

Voor de heer Malcorps is het in ieder geval belangrijk dat in geval van substitutie de voorwaarde wordt opgelegd dat circa 50% van de mest afkomstig moet zijn van het eigen bedrijf. Het lid maakt in dit verband de vergelijking met de uitvoering van het Kyoto-protocol en de mogelijkheid voor de partners om, na eigen inspanningen, de zogenaamde flexibele mechanismen aan te wenden. Voor het milieu is de verwerking van de hoeveelheid nutriënten belangrijker dan de vraag of die van een verwerkingsplichtig of niet-verwerkingsplichtig bedrijf afkomstig zijn.

De heer *Jef Van Looy* kondigt aan dat er nog amendementen zullen worden ingediend om het voorstel van de CD&V-fractie te verruimen. Het voorstel werd einde maart 2003 ingediend, na de discussie over de mestverwerkingsplicht in de plenaire vergadering van 19 maart, met de bedoeling snel tot een oplossing te komen. Nu de discussie blijft aanslepen in de commissie en andere en ruimere voorstellen worden ingediend, kan het CD&V-voorstel nog worden uitgebreid met een oplossing voor andere knelpunten.

In een eerste reactie op de tussenkomst van de heer Maes, vraagt de heer Van Looy om over een uitgeschreven tekst van het nieuwe voorstel te kunnen beschikken. De mogelijkheid tot verwerken van mest van andere bedrijven om aan de verplichtingen te voldoen, werd op het terrein reeds vaker besproken. De discussie over de substitutiemogelijkheid werd ook in de commissie al eerder gevoerd. Die mogelijkheid is echter vooral interessant voor grote bedrijven die in een installatie kunnen investeren en daarin ook mest van naburige bedrijven kunnen verwerken. Uit de cijfers van het voortgangsrapport blijkt echter dat van de ongeveer 1.400 bedrijven die verwerkingsplichtig zijn, er zich meer dan 800 in de kleinste categorie situeren (productie tussen de 7.500 en de 10.000 kg P₂O₅). Gemiddeld moeten deze bedrijven 1.800 kg fosfaat verwerken. Dit gemiddelde betekent dat heel wat bedrijven nog minder moeten verwerken. Deze bedrijven hebben volgens de heer Van Looy niet de mogelijkheid te investeren in eigen verwerking, ze hebben enkel de uitweg van substitutie, die in het voorstel van de heer Maes dan nog zou worden beperkt. Het voorstel lijkt dus enkel een oplossing te bieden voor de grote bedrijven. Kleine bedrijven hebben misschien nog de mogelijkheid om coöperaties te vormen, maar ook dat vergt enkele jaren.

In een reactie op de tussenkomst van de heer Malcorps, laat de heer Van Looy nog opmerken dat er inderdaad vooruitgang werd geboekt door betere voedingstechnieken. Er is de afbouw door het stop-

zettingsdecreet, maar ook de natuurlijke afvloeiing en gedwongen stopzetting van bedrijven. Wat het spoor van de bemestingstechnieken betreft, hekelt de heer Jef Van Looy dat er na drie jaar nog steeds geen uitvoeringsbesluit is om deze maatregel uit te werken. Nu worden de landbouwers gedwongen te werken met gemiddelde bemestingsnormen, ongeacht of ze een goede of een mindere productie kennen. Wie een goede productie heeft, zou echter meer mest moeten kunnen gebruiken.

De heer Jef Van Looy vraagt verder verduidelijking bij het voorstel van decreet van de heer Denys c.s.. In de toelichting wordt bij het overzicht van het aantal verwerkingsplichtige bedrijven in 2003 een te verwerken hoeveelheid P_2O_5 van 13.350.000 kg vermeld (*Parl. St.* VI. Parl. 2002-03, nr. 1695/1, p. 4). Waarop is dit cijfer gebaseerd? Het voortgangsrapport 2003 van de Mestbank bevat andere cijfers. Het lid hekelt dat er steeds nieuwe en andere cijfers circuleren.

De 100%-verwerkingsplicht wordt in het voorstel van de heer Denys c.s. vervangen door een getrapte verwerkingsplicht van 30, 50 of 75 percent naargelang de bedrijfsmatige mestproductie. Dit maakt de voorgestelde decreetswijziging complexer, temeer daar het huidige mestdecreet reeds een getrapte verwerkingsplicht bevat (van 30, 45, 60 naar 75 percent). De heer Van Looy vraagt waarom deze wijziging wordt voorgesteld en waarom wordt afgeweken van de percentages die reeds in het mestdecreet staan. Heeft de Mestbank berekend wat de impact van de voorgestelde wijziging is op de te verwerken hoeveelheden?

In het voorstel van de heer Denys wordt aan de VITO gevraagd om de mestverwerkingsinstallaties te certificeren op basis van de beste beschikbare technieken (BBT). Uit de hoorzitting met een tegenwoordiger van de VITO bleek echter dat er geen BBT is voor mestverwerking. Er zijn technieken beschikbaar, maar er is geen financieel haalbare oplossing die voldoet aan de lozingsnormen van het effluent. Verdient het dan niet de voorkeur de norm voor chemische zuurstofvraag aan te passen, zoals voorgesteld door het ingenieursbureau EDW? Dit zou geen afbreuk doen aan de kwaliteit van het oppervlaktewater waarin wordt geloosd, omdat organische vezels in de natuur slechts zeer traag worden afgebroken.

De heer Van Looy heeft ook vragen bij het artikel 6 van het voorstel van de heer Denys over het zogenaamde *ristorneren* van de superheffing. Gaat het over de superheffing op het overschrijden van de nutriëntenhalte of over de superheffing op de niet-verwerkte mest? Indien het over de tweede superheffing (SH2) gaat, is de vraag waarom bedrijven die 30% moeten verwerken maar 30% van

de heffing krijgen terugbetaald. Zij voldoen toch evenzeer aan de wettelijke verplichtingen als bedrijven die 50 of 75 percent moeten verwerken? Het is verder niet steeds duidelijk over welke aanslagjaren het gaat.

De heer *André Denys* houdt aan de voorbije werkzaamheden een dubbel gevoel over. Enerzijds is er optimisme omdat het Vlaamse mestbeleid dichter bij een oplossing lijkt te komen die voldoet aan de doelstelling van de Europese nitraatrichtlijn, zonder dat er van een koude sanering sprake is. Het driesporenbeleid heeft vruchten afgeworpen. Anderzijds is er ook pessimisme omdat blijkt dat er grote onzekerheid is in de sector. Zo trekken er Vlaamse landbouwers naar Wallonië omdat ze daar minder belemmeringen ondervinden. Daardoor gaan ook arbeidsplaatsen in de veeteelt verloren. De tewerkstelling in Vlaanderen behouden en tegelijkertijd een oplossing vinden voor de milieu-problematiek blijft de opdracht.

De heer Denys sluit zich aan bij de opmerking van de heer Maes dat mestverwerking geen doel op zich mag zijn. Maar mestverwerking blijft nodig om de problematiek van de nutriëntenoverschotten op te lossen. Verwerking is misschien minder noodzakelijk dan enkele jaren geleden werd gedacht, maar niettemin noodzakelijk.

In antwoord op de vragen van de heer Van Looy, stelt de heer Denys dat de cijfers gebaseerd zijn op eerdere voortgangsrapporten. De recente cijfers tonen een positiever beeld. Uit de gegevens van de recente enquête van de VCM zou blijken dat er nu een verwerkingscapaciteit is van 5,5 miljoen ton. De vergunde capaciteit ligt zelfs boven de capaciteit die nu strikt noodzakelijk wordt geacht, wat aantoonde dat er bedrijven zijn die initiatief willen nemen. Er ontbreekt echter nog iets op het terrein om de verwerking effectief te realiseren. Het stemt de heer *André Denys* ook positief dat alle fracties het eens lijken te zijn over de oorzaken van het uitblijven van de doorbraak van de mestverwerking. Een eerste oorzaak zijn de technische problemen, maar belangrijker nog is de kostprijs. De 100%-verwerking is niet economisch rendabel. Daarover is iedereen het eens, zij het dat er over de aanpak nog verschillende meningen zijn.

Uit de studie van de VITO blijkt inderdaad dat er geen BBT is voor 100%-verwerking. Er is technologie beschikbaar maar die brengt te hoge economische kosten mee. Daarom wordt in het voorstel van de spreker de certificering enkel gevraagd voor verwerkingstrajecten die de minimumrendementen van 30, 50 en 75 percent waarborgen.

De heer Denys erkent in dat verband nog dat de heer Van Looy terecht verwijst naar de aanpassing

van de lozingsnormen. De huidige normen zijn volgens deskundigen niet aangepast aan de milieudoelstellingen, maar hypothekeren wel de technische haalbaarheid van de verwerkingsprocédés. De verdere bespreking van het voorstel zou daarom tot een aanbeveling aan de Vlaamse regering kunnen leiden om de normen aan te passen, wat ook de erkenning van BBT zou vereenvoudigen.

Het grootste probleem blijft volgens de heer André Denys echter de economische haalbaarheid van de mestverwerking. In zijn voorstel wordt de verwerkingsplicht herleid tot drie trappen (30, 50 of 75 percent). De bedoeling is een eenvoudige gradatie in de verwerkingsplicht die kan worden gekoppeld aan de BBT- certificering. Dat is de enige drijfveer achter het voorstel inzake de getrapte verwerkingsplicht.

Op zich is het verlaten van de 100%-verwerking echter onvoldoende. Er moeten bijkomende stimulansen worden gegeven. Daarom stellen de heer Denys en mede-indieners een systeem van mestheffingen en mestboni voor en is er ook de mogelijkheid tot substitutie. Van die substitutie is ook een variant terug te vinden in het voorstel van de heer Maes, waarin de 100%-verwerking echter blijft behouden. Alle mogelijke oplossingen moeten worden bekeken, maar de heer André Denys blijft sterk geloven in het eigen voorstel omdat hij meent dat er een draagvlak voor is in de sector.

Een oplossing waarbij de overheid goede vooruitzichten krijgt inzake de milieudoelstellingen en waarbij de sector rechtszekerheid krijgt, is volgens de heer Denys niet ver meer af en dat is een unieke kans. De mogelijkheid bestaat de impact van de diverse voorstellen op de theoretisch te verwerken hoeveelheid te becijferen, gaande van 10 tot 7 miljoen kg P_2O_5 . In de praktijk moet echter de unieke kans worden aangegrepen om nu samen met de sector een oplossing uit te werken. Indien de oplossing op het terrein werkt, zal in de praktijk meer worden verwerkt dan nu wordt geraamd en komt de oplossing van het milieuprobleem en het voldoen aan de nitraatrichtlijn dichterbij.

De heer André Denys gaat tot slot nog in op de mestheffingen en mestboni. De spreker meent dat het door hem voorgestelde systeem voor Europa aanvaardbaar kan zijn aangezien het gaat om stimuli en niet om staatssteun. Hij erkent echter dat er discussie over kan zijn. Er moet alleszins worden vermeden dat de veehouders de boni achteraf moeten terugstorten.

Indien het Parlement het risico niet wil lopen om een regeling goed te keuren die later door de Europese Commissie wordt afgewezen, moet gezocht worden naar andere randvoorwaarden (bovenop

de aanpassing van de mestverwerkingsplicht) om mestverwerking te stimuleren. Een eerste voorwaarde is volgens de heer André Denys dat wie reeds initiatief heeft genomen, daarin wordt gesteund. Eventueel kan worden overwogen om wie effectief verwerkt in 2003 en 2004 vrij te stellen van de superheffing van de voorgaande jaren. Een andere mogelijkheid is de piste die door de heer Maes wordt gesuggereerd en die vergelijkbaar is met de regeling voor de leegstandsheffing.

De heer *Jacques Timmermans* verduidelijkt dat voor de leegstandsheffing geldt dat wie een vergunning heeft om werken uit te voeren die een einde maken aan de leegstand en de verkrotting, gedurende twee jaar een opschorting van de heffing krijgt. Binnen de termijn moeten de vergunde werken worden uitgevoerd. Ook voor mestverwerking zou kunnen worden ingevoerd dat wie een vergunning heeft voor de bouw van een verwerkingsinstallatie, gedurende twee jaar opschorting van de heffing verkrijgt. Na die periode moet de verwerking een feit zijn en kan de opschorting een vrijstelling worden, ook voor de periode vanaf de aanvraag tot opschorting.

De heer *André Denys* meent dat dit een interessante begeleidende voorwaarde kan zijn. Een andere interessante optie, die volgens het lid zeker kans op slagen heeft en ook een grote symbolische waarde heeft, is het toelaten van productie boven de nutriëntenhalte (maar binnen de milieuvergunning) voor bedrijven die toezeggen dat ze de toegelaten productiestijging voor 100 percent zullen verwerken. Deze maatregel zou volgens het lid een sterke stimulans betekenen voor bedrijven om te investeren in mestverwerking, zonder dat een bijkomende milieubelasting wordt gecreëerd. Deze maatregel is niet opgenomen in het voorstel van decreet, maar gelet op de vrijwaring van de werkgelegenheid is het volgens het lid aangewezen deze maatregel nu in te voeren. Het lid zegt de mogelijkheid te willen onderzoeken om het voorstel van decreet verder aan te passen.

De heer *Frans Wymeersch* betwist de stelling van de heer Denys dat een oplossing voor de mestproblematiek dichtbij is. Zowel de heer Denys als andere leden stelden in het verleden reeds herhaaldelijk dat het wenselijk is het mestdecreet compleet te herschrijven, waarbij als het ware van een wit blad opnieuw zou worden begonnen met het opbouwen van het mestactieplan. Maar het voorstel van de heer Denys c.s. borduurt verder op de bestaande regelgeving, niet alleen op technisch-juridisch vlak, maar ook, en dat is nog belangrijker, op de filosofie die achter de bestaande regelgeving schuilgaat. Die filosofie is dat mest een afvalprobleem en dus een milieuprobleem is. Het funda-

mentele uitgangspunt van het Vlaams Blok is daarentegen dat mest een grondstof is. Het mestprobleem is eerder een economisch gegeven en geen milieuprobleem dat via een milieudecreet moet worden aangepakt.

De heer *André Denys* meent dat in de discussie niet kan worden ontkend dat er een milieuprobleem is. Bewerkte mest kan een bodemverbeteraar worden, maar de nitraatverontreiniging is een milieuprobleem. De Europese nitraatrichtlijn is dan ook een milieurichtlijn.

De heer *Frans Wymeersch* ontkent niet dat er een milieuprobleem is en dat de nitraatrichtlijn een gegeven is, wat niet betekent dat hij voorstander is van deze richtlijn. De landbouwsector en de veehouderij staan echter in voor de voedselvoorziening, en bij voorkeur een veilige voedselvoorziening. Bovendien is het een sector die sociaal-economisch zwaar doorweegt. Door de nitraatrichtlijn kampt de sector op het terrein met een milieuprobleem en de mestverwerking is een middel om dat op te lossen.

De heer *Johan Malcorps* laat opmerken dat het milieuprobleem geen gevolg is van de Europese richtlijn. Europa wijst daarentegen op onze verantwoordelijkheid om bepaalde milieuproblemen op te lossen.

De heer *Frans Wymeersch* herhaalt dat mest in eerste instantie een grondstof is die noodzakelijk is om het landbouwareaal bewerkbaar en productief te maken. Door diverse oorzaken is er echter een overschot en daarvoor moet een oplossing worden gezocht. Het lid zegt de mening van de heer Denys en anderen te delen dat mestverwerking het middel bij uitstek is om het overschot weg te werken. Er zijn ook andere uitwegen, zoals export, die van nabij moeten worden gevolgd. Door te blijven werken vanuit de filosofie dat mest milieubelastend is en gelijkstaat met afval, wordt de regelgeving echter zo ingewikkeld dat niemand er nog een boodschap aan heeft.

Dat de Europese richtlijn moet worden nageleefd, is een gegeven waaraan de sector niet ontsnapt en het gevolg daarvan is dat er een oplossing moet komen voor het milieuprobleem. De stelling van het Vlaams Blok is echter dat wanneer de overheid bepaalde normen oplegt, waaruit beperkingen voortvloeien, ze ook de volgende stap moet zetten. Indien de overheid door het uitvaardigen van regels, of die nu het gevolg zijn van een Europese richtlijn of van wetenschappelijke studies, op het terrein vergaande ingrepen noodzakelijk maakt, dan is de overheid niet alleen zedelijk verplicht te zorgen voor een goede begeleiding, een vlotte administratieve afhandeling en het vermijden van dis-

crepantie in de regelgeving, maar moet ze ook haar verantwoordelijkheid opnemen, in dit geval wat de mestverwerking betreft. Over de manier waarop de overheid dit doet, kan men uiteraard van mening verschillen. Sinds de paarsgroene meerderheid maakt het principe van PPS (publiek-private samenwerking) opgeld, maar een andere piste is een rol voor de intercommunales en lokale besturen in de mestverwerking, naast de privé-sector. De overheid moet volgens de heer Wymeersch met de sector overleg plegen en de consequenties van haar optreden erkennen, ook financieel. Het Vlaams Blok heeft dit in het verleden al vaak gesteld, ook al is dit volgens sommigen een collectivistisch standpunt. Het is echter hoognodig dat de overheid het probleem daadwerkelijk aanpakt op het terrein.

De heer *André Denys* is het eens met de heer Wymeersch wanneer die suggereert dat het volledig herschrijven van het mestactieplan de oplossing juridisch dichterbij zou brengen. Juridisch gezien is er inderdaad nog een lange weg af te leggen. Wat het halen van de milieudoelstellingen op het terrein betreft, is er echter reeds een belangrijke stap voorwaarts gezet, ook door het beleid dat de voorbije jaren werd gevoerd. Voor het voorbereiden en schrijven, in voortdurend overleg met de basis, van een compleet nieuw ontwerp van mestdecreet is volgens de spreker minstens een termijn van twee jaar nodig. Om de mestverwerking te stimuleren, moet er echter voor einde 2003 duidelijkheid zijn over de nieuwe bepalingen en andere maatregelen. Deze stap moet worden gezet vooraleer het MAP opnieuw kan worden herschreven.

De heer Denys is het echter niet eens met de aanpak die de heer Wymeersch voorstelt: het Vlaams Blok wil collectiviseren vanuit een nationalistische visie. Het is volgens de heer Denys echter niet aan de overheid om zelf de mestverwerking uit te bouwen. De overheid moet daarentegen een flankerend beleid voeren voor de sector die zelf oplossingen zoekt. De sector heeft dat overigens gedaan en er zijn technieken beschikbaar.

De heer *Frans Wymeersch* repliceert dat het de heer Denys is die al jarenlang stelt dat het MAP volledig moet worden herschreven. Nu het einde van het legislatuur in zicht is, en er geen voorstel klaar is om het mestdecreet integraal te vervangen, dienen de heer Denys c.s. een voorstel in dat slechts een tussenoplossing biedt.

De heer *André Denys* erkent dat hij in het verleden misschien te snel heeft willen gaan met het herschrijven van het mestdecreet. Door te snel te gaan, dreigt het dossier echter geblokkeerd te worden. De principes van een nieuw MAP zouden volgens het lid het voorwerp moeten uitmaken van

het regeerakkoord voor de volgende legislatuur. Intussen kan stap voor stap vooruit worden gezet.

De heer *Frans Wymeersch* meent dat het vooral de sp.a- en de Agalev-fractie zijn die de heer Denys en zijn fractie deze legislatuur hebben afgeremd. Het lid herhaalt dat de veehouderij een belangrijke economische sector is en hekelt dat sommigen in Vlaanderen en Europa streven naar een stilstand en zelfs afbouw van deze sector. Het Vlaams Blok wil de landbouwsector behouden en bovendien de kans geven om uit te breiden. Indien de overheid beperkingen oplegt, moet ze meewerken aan oplossingen en die desnoods mee financieren.

De heer *André Denys* merkt op dat de Europese Commissie geen staatssteun aanvaardt voor mestverwerking. Er is ook het Europese milieubeginsel dat de vervuiler betaalt.

De heer *Jef Van Looy* heeft er geen bezwaar tegen dat sommigen denken aan een geheel nieuw mestdecreet. Niets belet hen daar onmiddellijk mee te starten. De geschiedenis heeft echter ook haar rechten en voor sommige knelpunten bestaan er geen meerdere oplossingen. Het lid voerspelt dat grote delen van het mestdecreet ongewijzigd zullen blijven. Nu moet in eerste instantie worden bijgestuurd, kijkend naar wat op het terrein gebeurt. Alles evolueert en ook de wetgeving moet mee evolueren. De kern van het voorliggende probleem is dat er een nutriëntenoverschot is dat moet worden verwijderd of uitgevoerd, of een combinatie van beide. Het lid pleit ervoor daar nu en onmiddellijk een eenvoudige oplossing aan te geven, zonder teveel regels in de vorm van allerlei verwerkingspercentages en bijkomende randvoorwaarden. Door het intrekken van de 100%-verwerkingsplicht kan de belangrijkste rem om te investeren in mestverwerking wegvallen. Zolang die bepaling echter gehandhaafd blijft, zal er op het terrein volgens het lid weinig of geen vooruitgang worden geboekt. Nu betalen diverse bedrijven liever de superheffing op de niet-verwerkte mest plus de vergoeding voor mestafzet dan te investeren in mestverwerking.

De heer *Jacky Maes* bevestigt dat het de bedoeling moet zijn om in de toekomst tot een nieuw MAP te komen. Die operatie kan worden voorbereid door volksvertegenwoordigers en deskundigen, maar belet de commissie niet om nu een oplossing te geven aan het probleem van de mestverwerking. De verwerking komt niet op gang wegens de technische moeilijkheden en de hoge kostprijs en volgens het lid moeten dan ook die twee remmende factoren worden verholpen. Voor de sp.a moet de 100%-verwerking gehandhaafd blijven, zij het met de mogelijkheid mest van andere bedrijven te verwerken. Het mestoverschot is immers wel degelijk

een milieuprobleem en de milieudoelstelling moet worden gehaald.

In een reactie op een eerdere opmerking van de heer Van Looy, voegt de heer *Jacques Timmermans* daaraan toe dat bij het verwerken van mest in dat scenario ook kleine bedrijven kunnen worden betrokken.

De heer *Johan Malcorps* gaat ervan uit dat iedereen in de commissie beseft dat de nitraatverontreiniging een probleem vormt voor milieu en gezondheid. Indien er geen Europese nitraatrichtlijn was, dan had het Vlaamse Gewest zelf een nitraatdecreet moeten uitvaardigen. Ook de sector erkent dat er een probleem is en op het terrein werd reeds vooruitgang geboekt door de inspanningen van de sector. Verder is er, zowel in Vlaanderen als Europa, een ruime consensus over het principe dat de vervuiler betaalt. Dat principe impliceert dat de sector zijn verantwoordelijkheid neemt voor de mestverwerking. Het principe in andere sectoren verlaten, zou betekenen dat de overheid overal financieel moet bijdragen. De discussie gaat nu over de randvoorwaarden waarbinnen de sector het probleem tracht op te lossen en zijn verantwoordelijkheid neemt.

De heer *Erik Matthijs* herinnert eraan dat de voorbije jaren tal van hoorzittingen werden georganiseerd over het mestprobleem en de mestverwerking. Het is reeds lang duidelijk dat de 100%-verwerking niet haalbaar is : ze is technisch erg complex en daardoor financieel niet realistisch. De essentie van het probleem is volgens het lid echter dat er binnen de meerderheid totaal verschillende visies daarover bestaan, waardoor de commissie nu al twee jaar talmt met de oplossing van het probleem.

De heer *Frans De Cock* onthoudt uit de discussie dat de landbouwsector een belangrijk economisch gegeven is, verantwoordelijk voor heel wat tewerkstelling. De sector is ook een belangrijk existentieel gegeven, aangezien het om een veilige voedselvoorziening gaat. Het lid vraagt de fracties dan ook de nodige politieke wil aan de dag te leggen om te komen tot een oplossing. Op die manier zal ook de landbouwsector willen bijdragen tot het oplossen van het milieuprobleem.

De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, meent dat de Commissie Leefmilieu al jaren, ook tijdens de vorige legislatuur, ruimte tracht te creëren voor een combinatie van de milieudoelstellingen met de economische activiteit landbouw. De laatste vier jaren werd daarin veel vooruitgang geboekt. De verschillende fracties hebben weliswaar verschillende visies en uitgangspunten, maar niets belet de commissie in de volgende weken naar een meer-

derheid te zoeken voor een bepaalde oplossing. Ook in de vorige legislatuur waren er belangrijke meningsverschillen over de aanpak van het mestprobleem.

II.4. Voortzetting van de algemene bespreking op 23 oktober 2003

Procedure en timing van de verdere behandeling

Tijdens de vorige vergadering werd door de heer Jacky Maes van de sp.a-fractie een nieuwe piste voor de oplossing van het verwerkingsprobleem voorgesteld. Op 22 oktober 2003 werd die als voorstel van decreet ingediend door de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans, Jos Bex en Johan Malcorps (*Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 1888/1*). Een niet-gedrukte versie van het voorstel wordt ter informatie rondgedeeld in de vergadering van 23 oktober 2003.

De heer *Jacky Maes* merkt op dat het voorstel van decreet mee wordt gesteund door Spirit en Agalev. De indieners vragen het voorstel samen te behandelen met de reeds geagendeerde voorstellen van decreet. Het is geenszins de bedoeling de werkzaamheden te vertragen, de indieners dringen daarentegen zelf aan op een afhandeling van de voorstellen voor einde 2003. Het voorstel is ook niet te nemen of te laten, het kan indien nodig worden geamendeerd.

De heer *Frans Wymeersch* meent dat het wel degelijk de bedoeling is de oplossing van het mestverwerkingsprobleem op de lange baan te schuiven. De andere voorstellen van decreet zijn al maanden geleden ingediend en maakten reeds het voorwerp uit van hoorzittingen. De heer Maes zou voor een vlot verloop van de bespreking beter amendementen hebben ingediend op de in bespreking zijnde voorstellen, waaronder een voorstel van een andere meerderheidspartij. Naar de letter en naar de geest is het nieuwe voorstel echter tegengesteld aan de andere voorstellen. De bedoeling lijkt vooral de VLD de wind uit de zeilen te nemen.

Bovendien hanteert de sp.a volgens de heer Wymeersch een verborgen agenda. In de toelichting van het voorstel staat dat er behoefte is aan een economische sanering van de sector en dat is volgens de spreker de achterliggende bedoeling. De economische sanering van de landbouwsector is volgens de spreker echter geen bevoegdheid van de Commissie Leefmilieu, die zich over milieu-aangelegenheden moet buigen. Het Vlaams Blok dringt aan op de afhandeling van de eerder inge-

diende voorstellen in de vergadering van 23 oktober 2003.

De heer *Patrick Lachaert* benadrukt dat de meerderheid inspanningen levert om het moeilijke probleem van de mestverwerking op te lossen. Dit moet voor einde 2003 gebeuren. Het lid heeft er begrip voor dat na de hoorzittingen en tijdens de bespreking nog voorstellen worden ingediend.

De heer *Jef Van Looy* zegt ontgoocheld te zijn over het verloop van de besprekingen. Het gaat volgens het lid over één aspect : het al dan niet behouden van de 100%-verwerkingsplicht. Daarover vergadert de commissie nu al maanden. Het lid herinnert nogmaals aan de discussie in de plenaire vergadering van 19 maart 2003 over de mestverwerkingsplicht, discussie naar aanleiding van de bespreking van het meest recente ontwerp van decreet houdende wijziging van het mestdecreet (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nrs. 1559/1 tot 7*). Toen al werd er door de CD&V op gewezen dat een 100%-verwerkingsplicht niet haalbaar is. Ook leden van de meerderheid en de toenmalige minister hebben bij die gelegenheid hun twijfels geuit over de huidige bepaling in artikel 9, § 3, van het mestdecreet. De heer Denys kondigde bij die gelegenheid aan snel een voorstel van decreet in te dienen. Omdat dat voorstel uitbleef, diende de CD&V-fractie als eerste een voorstel van decreet in, dat al in bespreking is sinds mei 2003. Vandaag durft de heer Denys echter geen alternatieve meerderheid aan om snel tot een beslissing te komen. De heer Van Looy betwijfelt dat de voorstellen nog voor einde 2003 kunnen worden afgerond.

De heer *Johan Malcorps* vindt dat de commissie dit probleem ernstig heeft genomen. De hoorzittingen waren leerzaam en aan de hand van cijfers van de Mestbank werd vastgesteld dat mestverwerking daadwerkelijk nodig blijft. Het voorstel van sp.a, Spirit en Agalev kan er volgens het lid zeker toe bijdragen dat het probleem eindelijk opgelost geraakt. Uiteraard moeten de verschillende voorstellen op elkaar afgestemd worden. Op die manier kan er voor het einde van 2003 een oplossing komen die rekening houdt met de economische problematiek. Van aansturen op een koude sanering is hier zeker geen sprake.

De heer *André Denys* stelt dat het van bij het begin de bedoeling was de wijziging voor het einde van het jaar in de plenaire vergadering goed te keuren. Het lid eist sluitende afspraken hierover. De procedure is lang geweest, met hoorzittingen en werkbezoeken, maar dat betreurt de spreker niet aangezien ze leerzaam was en in alle openbaarheid is verlopen. De bedoeling moet zijn een zo breed

mogelijk front te vormen in het Parlement en met de sector om dit historisch gegroeide probleem op te lossen.

De heer *Erik Matthijs* herinnert eraan dat de heer *Denys* zijn voorstel in mei 2003 heeft ingediend. Het CD&V-voorstel is niet zo uitgebreid en dateert van maart 2003. De procedure was inderdaad lang en omvatte hoorzittingen, bedrijfsbezoeken en talrijke discussies. De spreker dringt erop aan de behandeling van deze voorstellen nu af te ronden, want anders dreigt het Vlaams Parlement zijn geloofwaardigheid te verliezen. Indien de voorstellen nu niet worden goedgekeurd, zal dat ook niet lukken voor einde 2003.

De heer *Jos De Meyer* stelt vast dat de meerderheid hopeloos verdeeld is. Daardoor moeten de veehouders blijven wachten op een oplossing zonder dat het leefmilieu daar beter van wordt. Op die manier is de commissievergadering louter tijdverlies.

Na dit debat over de procedure en de timing, beslist de commissie om de voorstellen van decreet in de vergaderingen van 6 en 13 november 2003 af te handelen.

Opmerkingen over het voorstel van decreet van de heer Maes c.s.

De heer *Jef Van Looy* hekelt dat de inhoud van het voorstel van de heer *Maes* en mede-indieners (*Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 1888/1*) haaks staat op de doelstelling van administratieve vereenvoudiging. In artikel 3 wordt voor de verwerking van mest van andere bedrijven de voorwaarde opgelegd van een in te dienen mestverwerkingsplan, een plan dat moet worden goedgekeurd door de Mestbank en volgens de spreker dus weer aanleiding geeft tot beroepsprocedures en administratieve rompslomp.

Bovendien wordt de mogelijkheid tot substitutie met dierlijke mest van een andere categorie algemeen teruggeschroefd tot 25 percent, wat een achteruitgang is voor de kleine bedrijven ten aanzien van het huidige decreet. De bestaande mogelijkheid tot substitutie door pluimveemest wordt zelfs afgebouwd op een termijn van enkele jaren. Dit is volgens het lid niet relevant voor de oplossing van het milieuprobleem : voor het milieu maakt het geen verschil of de nutriënten van kippen, varkens of andere dieren afkomstig zijn. Het lid noemt het voorstel een voorbeeld van het pesten van de landbouwers en meent dat de indieners vooral uit zijn

op een koude sanering en niet op een billijke oplossing.

Verder meent de heer *Van Looy* dat de bepalingen over het uitstellen en het opschorten van de superheffing in artikel 8 van het voorstel van decreet van de heer *Maes c.s.*, in de praktijk niet zullen werken. De coöperatie Bio-Noord bijvoorbeeld telt nu 140 leden die samen meer dan 1,5 miljoen euro in een mestverwerkingsinstallatie hebben geïnvesteerd en bovendien een dure lening zijn aangegaan. Na twee jaar beschikken ze eindelijk over een milieu- en bouwvergunning en verwacht wordt dat de installatie begin 2004 in werking treedt. De betrokken veehouders hebben zich voor de helft van hun overschot ingeschreven. Hoe kunnen zij met terugwerkende kracht de hoeveelheid mest van voorgaande jaren verwerken als ze nu al hun verwerkingsplicht niet halen ? De 100%-verwerking is immers duurder dan de spreiding en de heffing betalen.

Volgens de heer *André Denys* blijft het voorstel van de heer *Van Looy c.s.* beperkt tot de mestverwerkingsplicht, de twee andere voorstellen gaan uit van een ruimere benadering van de mestverwerkingsproblematiek.

Los van de controversen en de polemieken tussen de verschillende fracties, meent de heer *Denys* te kunnen vaststellen dat iedereen het met de doelstelling eens is, met name dat de derde poot van het driesporenbeleid, de mestverwerking, dringend moet ontwikkeld worden. Er is zelfs geen groot verschil tussen de instrumenten die de fracties willen aanwenden om dit te doen. Iedereen is er volgens de spreker van overtuigd dat er een mestverwerkingsplicht moet zijn, dat de onzekerheid over de beste beschikbare technieken moet worden weggenomen door een vorm van certificering en dat het instrument van de heffing moet aangewend worden om te kunnen belonen en stimuleren.

Dat er toch nog verschillen zijn in de voorstellen, wijt de spreker aan het conflict tussen de theorie en de praktijk inzake de mestverwerkingsplicht. De cijfers die worden gegeven door de Mestbank, zijn gebaseerd op een theoretische berekening. Deze cijfers staan tegenover de praktijk. De heer *Denys* vraagt zich af hoe men deze kloof kan dichten.

De mestverwerkingsplicht is volgens de spreker reeds deels uitgehold door het invoeren van de substitutiemogelijkheid bij een vorige decreetswijziging. Substitutie betekent dat er een samenwerking mogelijk is tussen verwerkingsplichtige en niet-verwerkingsplichtige bedrijven om de benodigde hoeveelheden te verwerken. De enquêtege-

gevens van het VCM tonen aan dat de pluimvee-sector ongeveer 4 miljoen ton P_2O_5 verwerkt tegenover 400.000 ton in de varkenssector. De substitutie heeft volgens de heer Denys geleid tot een bijna volwaardige verwerking binnen de pluimvee-sector, maar heeft de verwachtingen voor de varkenssector niet kunnen waarmaken.

Het lid meent dat cijfers, zoals die van de Mestbank en de VCM, belangrijk zijn als indicatie, maar dat ze geen fetisj mogen worden. Het verleden heeft aangetoond dat de ontwikkelingen in de realiteit vaak positiever verlopen dan de cijfermatige prognoses. De warme sanering en het gebruik van fosfaatarm voeder hebben bijvoorbeeld veel meer bijgedragen tot de oplossing van het probleem dan dat de prognoses deden vermoeden. Zijn voorstel om de mestverwerkingsplicht gradueel te verlagen, zou volgens een ruwe berekening de verplicht te verwerken hoeveelheid reduceren van 10 miljoen kg P_2O_5 naar 8 miljoen kg. Door de lat lager te leggen, zal de varkensmestverwerking volgens het lid echter op gang komen en zal er meer worden verwerkt dan theoretisch kan worden verwacht. Uit de hoorzittingen blijkt duidelijk dat de lat vandaag te hoog ligt.

De heer André Denys stelt vast dat in het voorstel van de heer Maes e.a. de mestverwerkingsplicht van 100 percent blijft gehandhaafd, maar dat de substitutiemogelijkheid wordt verruimd. Het lid meent dat de bepaling over de substitutie ook via amendement kan worden geïntegreerd in zijn voorstel, dat zijn waarde behoudt.

De heer Frans Wymeersch wil meewerken aan een breed front in het Parlement en met de sector, maar dit mag niet ten koste gaan van de inhoud van de voorstellen van decreet van CD&V en VLD. Deze voorstellen gaan volgens de heer Wymeersch nog niet ver genoeg, maar het lid kan er zich voorlopig in vinden. Er is al verwezen naar het driesporenbeleid. Het voorstel van decreet van de sp.a en andere fracties vermeldt in de toelichting volgens de spreker echter zes instrumenten om het probleem van de mestoverschotten te beperken. Deze zijn de beperking aan de bron, de natuurlijke afvloeï, de mestverwerking, de warme sanering, de economische sanering en de koude sanering. De heer Malcorps laat zelfs uitschijnen dat de te verwerken hoeveelheid mest moet berekend worden op basis van de aanduiding van heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied. De spreker raadt de heer Denys aan zich goed te informeren en zich te beraden over de verdere stappen.

II.5. Voortzetting van de algemene bespreking op 6 november 2003

Uitbreiding van het voorstel van de heer Van Looy c.s.

De heer Jef Van Looy herinnert eraan dat het CD&V-voorstel reeds in maart 2003 werd ingediend. Bij de bespreking van de wijziging van het mestdecreet waren veel parlementsleden het eens dat zeer snel een alternatief gezocht moest worden voor de onwerkbaar 100%-mestverwerkingsplicht. Omdat alternatieven uitbleven, legde CD&V na enkele weken het voorliggend voorstel van decreet neer waarin enkel de 100%-mestverwerkingsplicht afgeschaft werd. Omdat in de commissie de discussie blijft aanslepen en uitgebreid werd naar andere aspecten van het mestbeleid, wil CD&V deze gelegenheid aangrijpen om nog enkele zeer belangrijke knelpunten op te lossen, namelijk de LAT-plicht en de substitutieregeling.

De heer Jef Van Looy stelt dat de regeling voor het langeafstandtransport in feite voorbijgestreefd is. De CD&V zal dan ook een amendement op het eigen voorstel indienen om artikel 9, § 2, van het mestdecreet op te heffen (*Parl. St.* VI. Parl. 2002-03, nr. 1643/3).

Het lid herinnert eraan dat het principe van het langeafstandtransport vroeger is ontwikkeld om een tussenschot te krijgen tussen het lokale mestgebruik en de lokale mestproductie. In de overschotgebieden werkte het tussenschot kostenverlagend omdat het aanbod en de afzet in evenwicht gebracht werden. De producenten die LAT-plichtig waren, zijn nu (in het jaar 2003) echter voor 100% verwerkingsplichtig. Voor varkensmest kan in 2003 echter maximaal 10 percent van de verwerking gerealiseerd worden. Het niet-verwerkte deel (90 percent) blijft LAT-plichtig. Door de lagere bemestingsnormen voor 2003 ontstaat hierdoor een overaanbod in de witte gemeenten (gemeenten met een lage gemeentelijke productiedruk). Daarnaast bepaalt het decreet dat ook bedrijven met een bedrijfsmatige mestproductie van 7.500 kg tot 10.000 kg P_2O_5 vanaf 2003 LAT-plichtig zijn en bijgevolg wordt het overaanbod in de witte gemeenten nog groter. Bovendien bepaalt de wetgeving dat witte gemeenten met meer dan 50 percent kwetsbaar gebied, geen mest van langeafstandtransport meer mogen ontvangen. Door de nieuwe kwetsbare gebieden vervallen een aantal gemeenten als afzetgebied. Daarenboven geldt voor die gebieden ook de verlaging van de algemene bemestingsnorm.

Al die factoren samen zorgen er volgens de heer Jef Van Looy voor dat de toestand in niet-kwetsba-

re witte gebieden onhoudbaar zal worden met een uit de hand lopende concurrentie en mogelijke fraude tot gevolg. Bovendien ontstaan door deze gebrekkige regeling regelmatig mesttekorten in de zogenaamde zwarte gemeenten (gemeenten met een hoge gemeentelijke productiedruk). Dierlijke mest moet optimaal kunnen gebruikt worden en daarom is het aangewezen deze regeling te schrappen.

De CD&V dient ook een amendement op het eigen voorstel in om artikel 9, § 4, tweede lid, te vervangen (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1643/3*). De voorgestelde bepaling maakt het volgens de heer Jef Van Looy mogelijk dat producenten kiezen op welke wijze zij hun verwerkingsplicht nakomen, hetzij door het verwerken van hun eigen mestoverschotten, hetzij aangevuld met of volledig vervangen door het verwerken van een hiermee overeenstemmende hoeveelheid nutriënten van een ander bedrijf.

Om de doelstelling van het decreet te halen, is het niet belangrijk van welke mest de verwijderde nutriënten afkomstig zijn. Het bewerken en exporteren van kippenmest is vrij eenvoudig, terwijl gelijkaardige technieken voor varkensmest erg duur zijn. De VITO zegt bovendien dat nog bewezen moet worden dat een BBT voor de 100 percent verwerking van varkensmest wel mogelijk is. Door de substitutie volledig vrij te maken, kan de sector dan zelf nagaan hoe het probleem kan worden opgelost tegen een zo laag mogelijke kostprijs. De Mestbank heeft accurate gegevens en kan controleren waar de getransporteerde mest belandt.

Een ander CD&V-amendement op het eigen voorstel strekt ertoe het eerste lid van § 3 te behouden en het tweede lid te schrappen (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1643/3*). De spreker benadrukt dat zijn fractie niet de hele mestverwerkingsplicht wil opheffen.

De heer Jef Van Looy merkt in dit verband op dat de huidige bepalingen over de verwerkingsplicht tegenstrijdig zijn. Het eerste lid van artikel 9, § 3, stelt dat de Vlaamse regering aan producenten de verplichting kan opleggen hun dierlijke mest geheel of gedeeltelijk te verwerken, in zoverre het bedrijfsmatige mestoverschot of de bedrijfsmatige mestproductie groter is dan een te bepalen waarde. In het tweede lid wordt daaraan toegevoegd dat bedrijven die meer dan 10.000 kg P_2O_5 per jaar produceren, in elk geval vanaf 1 januari 2003 de totaliteit van hun mestoverschot moeten verwerken en/of exporteren.

Deze paragraaf is volgens het lid echter in tegenspraak met de bij decreet van 11 mei 1999 ingevoegde § 4 van artikel 9 die vanaf 1 januari 2003 een mestverwerkingpercentage van 45, 60 en 75 percent oplegt aan bedrijven die respectievelijk tussen 10.000 en 12.500 kg, tussen 12.500 en 15.000 kg en meer dan 15.000 kg P_2O_5 produceren. Hoe moeten deze twee bepalingen juridisch geïnterpreteerd worden? De heer Van Looy waarschuwt dat indien een veehouder naar de rechtbank stapt, de rechter de beslissing over de superheffing die aan de betrokken veehouder wordt opgelegd voor het niet voldoen aan de verwerkingsplicht, zou kunnen vernietigen.

Het volgende antwoord van minister *Ludo Sannen* wordt aan het verslag toegevoegd. De bepalingen in artikel 9, § 3 en § 4 staan los van elkaar. Er zijn effectief bedrijven die voldoen aan beide bepalingen. Alle bedrijven gelegen in een zogenaamde zwarte gemeente en met een productie groter dan 10.000 kg P_2O_5 , voldoen aan beide bepalingen. Voor de bedrijven die onder de beide bepalingen vallen, berekent de Mestbank zowel de verwerkingsplicht volgens artikel 9, § 3 als § 4. De bedrijven moeten de grootste van beide berekende hoeveelheden verwerken.

Wijziging van het voorstel van de heer Denys c.s.

De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, stelt voor om het voorstel van decreet van de heer Denys c.s. als basis voor de verdere bespreking te nemen (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1695/1*).

De heer *André Denys* meldt dat de coalitiepartners een compromis hebben bereikt met betrekking tot de wijziging van zijn voorstel van decreet. Het lid wil de krachtlijnen daarvan toelichten in de algemene bespreking. De details van de bij amendement voorgestelde aanpassingen (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1695/3*) kunnen in de artikelsgewijze bespreking aan bod komen.

Het akkoord tussen de meerderheidspartijen werd in dit dossier moeizaam verworven. Het dossier van de mestverwerking is volgens de heer Denys moeilijk omdat men moet uitleggen dat minder mestverwerkingsplicht meer mestverwerking kan betekenen. Bovendien is mestverwerking nog steeds een duurdere oplossing dan mestverspreiding. Daarom is het volgens de spreker noodzakelijk dat deze plicht oordeelkundig wordt ingevoerd om te vermijden dat er ongewenste ecologische en economische effecten zouden volgen. Bovendien is het zo dat de Europese Commissie het dossier

nauwgezet volgt om te controleren of de doelstellingen van de nitraatrichtlijn worden gehaald.

De heer Denys wijst er verder op dat het zeldzaam is dat niet de regering, maar het Parlement de volle verantwoordelijkheid draagt van een dergelijke verregaande decreetswijziging en de besluitvorming daaromtrent. Het dossier werd naar zijn mening grondig bestudeerd en besproken in de commissie. Deze grondige aanpak was niet overbodig. Het lid geeft toe dat hij daardoor heeft ingezien dat zijn voorstel van decreet tekortkomingen vertoont, bijvoorbeeld wat de substitutie betreft. Een onbeperkte substitutie remt volgens de spreker de mestverwerking af, maar een te beperkte substitutie maakt de verwerking te duur.

Het compromis dat de coalitiepartners hebben bereikt, verbetert volgens de heer Denys het originele voorstel van decreet, aangezien het twee basisprincipes met elkaar verzoent. Enerzijds wordt de mestverwerking beter ontwikkeld door ze beter betaalbaar te maken. Anderzijds komt er de garantie dat dit niet zal leiden tot een afzwakking van de milieudoelstellingen. Om dit te verwezenlijken, wordt het instrument van de milieubeleidsovereenkomst (MBO) gebruikt, dat in de discussie werd aangereikt door sp.a, Spirit en Agalev. De MBO is volgens de spreker een soepel instrument waarbij in afspraak tussen de overheid en de sector, de garantie wordt gegeven dat de milieudoelstellingen zullen gehaald worden.

De heer André Denys wijst er evenwel op dat het principe van de MBO zoals verwoord in de amendementen niet vrijblijvend is. Er is een sanctie aan verbonden. Als de sector weigert afspraken te maken over het bereiken van de doelstelling of die afspraken niet uitvoert, zal de mestverwerkingsplicht trapsgewijze verhogen en verscherpen. Dat vindt de spreker een logische benadering: de sector wordt mee geresponsabiliseerd voor het behalen van de milieudoelstellingen.

Inzake de mestverwerkingsplicht worden volgens de spreker de grote principes van het VLD-voorstel gehandhaafd. Bedrijven met een bedrijfsmatige mestproductie tussen 7.500 en 10.000 kg P_2O_5 hebben een mestverwerkingsplicht van 30 percent. Tussen 10.000 en 12.500 kg P_2O_5 geldt er een mestverwerkingsplicht van 50 percent en tussen 12.500 en 15.000 kg P_2O_5 is er een mestverwerkingsplicht van 75 percent. De bedrijven boven de 15.000 kg P_2O_5 hebben een mestverwerkingsplicht van 90 percent. Voor al die categorieën geldt de mogelijkheid tot 55 percent substitutie met nutriënten afkomstig

uit andere dierlijke mest dan de bedrijfsmatige mestoverschotten.

Het principe van 75 percent mestverwerkingsplicht is slechts voor de laatste categorie opgegeven, dus voor de 134 mastodontbedrijven die jaarlijks meer dan 15 ton P_2O_5 produceren. De heer André Denys vindt dat terecht omdat een keuze moet worden gemaakt. Indien men de milieudoelstelling wil halen, en tegelijkertijd ook voor de 134 bewuste bedrijven de 75 percent wil behouden, dan moet men de substitutiemogelijkheid verminderen voor alle categorieën, en dat wil de spreker niet. Mastodontbedrijven die meer dan 15 ton produceren en vandaag nog geen stappen hebben gezet inzake mestverwerking, schieten volgens de spreker schromelijk tekort.

Voorts wordt bij amendement voorgesteld de LAT-regeling (langeafstandtransport) in artikel 9, § 2, van het mestdecreet te schrappen. Zoals reeds door de heer Van Looy werd opgemerkt, is deze regeling overbodig geworden. De afschaffing betekent volgens de heer Denys reeds een enorme vereenvoudiging, in afwachting van een verdere herziening van het mestactieplan.

Tot slot erkent de heer Denys dat het boni-systeem dat hij had voorgesteld vatbaar was voor kritiek: het liep gevaar door de Europese Commissie te worden geschorst. In een amendement wordt nu voorgesteld dat de superheffing kan uitgesteld worden voor een periode van twee jaar indien de producent beschikt over een milieuvergunning en bouwvergunning voor een mestbewerking- of mestverwerkingsinstallatie. Wanneer hij bovendien na twee jaar kan aantonen dat meer mest wordt verwerkt dan de geldende mestverwerkingsplicht, dus indien de producent meer doet dan waartoe hij wettelijk verplicht is, kan de superheffing bovendien met terugwerkende kracht worden opgeheven. Deze nieuwe regeling geldt vanaf het productiejaar 2001, aanslagjaar 2002. De superheffing wordt dus volgens het lid voor het eerst gebruikt als instrument om het investeren in mestverwerking aan te moedigen.

Eerste reacties op de wijziging van het voorstel van de heer Denys c.s.

De heer Jacques Timmermans, voorzitter, vat de geest van het gewijzigde voorstel samen als het sociaal-economisch mogelijk maken van het behalen van de milieudoelstellingen. Het is uiteraard nog altijd mogelijk om dit parlementair initiatief door amendementen te verbeteren tijdens de artikelsgewijze bespreking.

De heer *Jef Van Looy* wil het nieuwe voorstel van de meerderheid analyseren voor hij een grondige commentaar geeft. Op het eerste zicht bevat het gewijzigde voorstel een aantal positieve elementen. Maar het doet ook onmiddellijk vragen rijzen. In het oorspronkelijke voorstel van de heer Denys gold voor de bedrijven met een productie van meer dan 15 ton P_2O_5 , de 75 percent verwerkingsplicht, omdat een hoger percentage technisch zeer moeilijk is en daardoor financieel niet haalbaar. Is 90 percent dan nu wel haalbaar voor deze bedrijven ?

Voorts wil de heer Van Looy weten wat de situatie zal zijn van bedrijven met een bedrijfsmatige productie van meer dan 10 ton P_2O_5 , in de zogenaamde witte gemeenten. Het huidige mestdecreet bepaalt dat die ook verwerkingsplichtig zijn. In het oorspronkelijke voorstel van de heer Denys c.s. was dat niet meer het geval. Volgens het lid zijn er daar zeker argumenten voor : waarom zouden bedrijven met een mestoverschot in een gebied met een mesttekort hun mest moeten verwerken, waarna dan mest van andere bedrijven, soms van honderden kilometers verder, moet worden aangevoerd om aan de vraag in hetzelfde gebied te voldoen. Wat zegt het gewijzigde voorstel hierover ?

De indieners van de amendementen stellen voor de substitutiemogelijkheid te beperken tot 55 percent van het te verwerken deel. De heer Van Looy vraagt waarom de indieners de substitutie niet volledig vrij laten, gelet op het feit dat ze steeds met de milieudoelstellingen schermen. De milieudoelstelling is toch zoveel mogelijk nutriënten weg te krijgen, waarom dan beperkingen opleggen ? Waarom de mogelijkheden van substitutie niet maximaal benutten om nutriënten te verwijderen ? Waarom is er bovendien een uitdovende regeling voor substitutie door pluimveemest ? Het voorstel leidt ertoe dat de categorie van de grootste bedrijven binnen drie jaar ook effectief 90 percent moet verwerken, of dit nu technisch haalbaar is of niet.

De heer *Jef Van Looy* merkt op dat het voorstel om de superheffing voor twee jaar uit te stellen, wordt verbonden aan het beschikken over een bouw- en milieuvergunning voor mestverwerking. De eventuele opheffing van de superheffing wordt gekoppeld aan de reële verwerking. Dat lijkt begrijpelijk voor een individueel bedrijf, maar hoe zal de Mestbank coöperatieve initiatieven beoordelen, wetende dat de individuele producent in dat geval geen milieu- en geen bouwvergunning heeft ? Het initiatief van de coöperatieve Bio-Noord is genoegzaam bekend, ook bij de Mestbank. Kan de Mestbank verduidelijken hoe de voorgestelde bepalingen op die coöperatie zullen worden toegepast ?

Belangrijk is ook de vraag wanneer de termijn van twee jaar begint te lopen : als de milieuvergunning ingaat of als er daadwerkelijk opgestart is ? De ervaring leert dat tussen de eerste aanvraag van een bouwvergunning, het opstarten van de installatie en het werken op kruissnelheid, soms drie tot vier jaar verlopen. Voor biologische systemen duurt het na de start al enkele maanden vooraleer de verwerking normaal verloopt.

Tot slot wil de heer Van Looy weten wat de heer Denys met “de sector” bedoelt als het over het sluiten van de milieubeleidsovereenkomst gaat. Wie tekent de milieubeleidsovereenkomst en wie draagt de gevolgen als de vooropgestelde doelstellingen niet worden gehaald ? Zijn dat de ondertekenaars of de individuele veehouders ?

Ook de heer *Frans Wymeersch* wil eerst de gelegenheid krijgen om de teksten van het nieuwe consensusvoorstel van de meerderheid te bestuderen. Het lid stelt wel vast dat het voorstel onmiddellijk nieuwe vragen oproept. Het is ook duidelijk dat het om een compromis gaat en dat het VLD-voorstel, dat voor het Vlaams Blok op sommige punten al niet ver genoeg ging, verder wordt uitgehold. Dit zal ook moeten blijken uit de discussie over de verdere details van het voorstel.

Het Vlaams Blok is, net als de andere fracties, wel tevreden dat de LAT-regeling zou worden afgeschaft. Inzake de substitutiemogelijkheid zit de fractie op dezelfde lijn als de heer Van Looy. Het lid vraagt zich af waarom de substitutie wordt beperkt tot een bepaald percentage en waarom dat precies 55 percent moet zijn.

Met het instrument van de milieubeleidsovereenkomst heeft de fractie van de heer Wymeersch altijd een principieel probleem gehad, temeer omdat heel wat MBO's in de praktijk niet blijken te functioneren en de doelstellingen niet worden gehaald. Wie participeert in de MBO ? Wat zijn de juiste modaliteiten ? Wat zal de inhoud van de overeenkomst zijn ?

Het Vlaams Blok heeft ook bedenkingen bij de bepalingen over het uitstel van de superheffing, waarbij zou worden teruggegaan naar het productiejaar 2001 (aanslagjaar 2002). Het decreet zal misschien niet eens in werking treden voor begin 2004 en de vraag is dan wie daadwerkelijk van de maatregel zal kunnen genieten. Dat moet de verdere discussie uitwijzen eenmaal de tekst van de voorgestelde wijzigingen beschikbaar is.

Ook de heer *Jos De Meyer* dringt erop aan de bespreking voort te zetten op basis van een tekst van de voorgestelde wijzigingen.

De heer *André Denys* is het ermee eens dat de details van de voorgestelde wijzigingen niet onbelangrijk zijn. Het lid meent dat ze in de artikelsgewijze bespreking aan bod moeten komen aan de hand van de amendementen die zullen worden ingediend.

De heer *Denys* weet dat het woord compromis vaak een negatieve bijklank heeft, maar het nu bereikte compromis is volgens het lid een verbetering van het oorspronkelijke VLD-voorstel, omdat het er beter in slaagt de twee basisprincipes met elkaar te verzoenen. Enerzijds wordt gepoogd de mestverwerking beter betaalbaar en operationeel te maken. Anderzijds wordt getracht te voorkomen dat een lagere mestverwerkingsplicht in strijd zou zijn met de milieudoelstellingen.

De heer *Denys* meent dat de milieubeleidsovereenkomst daarvoor het meest geschikte instrument is. Het vertrouwen in de sector is essentieel. Op basis van diverse plaatsbezoeken en hoorzittingen is het lid ervan overtuigd dat de sector hieraan zal meewerken, in tegenstelling misschien tot zeven of acht jaar geleden. Een MBO mag echter geen vrijblijvende zaak zijn, er moeten ook sancties aan worden verbonden. Het is dan ook logisch dat een termijn wordt vooropgesteld voor het behalen van de doelstellingen en dat de verwerkingsplicht strenger zal worden indien ze niet worden gehaald.

De heer *Frans Wymeersch* benadrukt dat ook zijn fractie altijd heeft geloofd in de mogelijkheden van mestverwerking en vertrouwen heeft gehad in de sector. Het lid vertrouwt echter de overheid niet en ziet dat als een groot verschil.

De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, licht toe dat een MBO volgens het decreet van 15 juni 1994 betreffende de milieubeleidsovereenkomsten, een overeenkomst is tussen het Vlaams Gewest en een of meer representatieve en overkoepelende organisaties van ondernemingen. De landbouworganisaties verenigen landbouwers en veehouders en hebben al herhaaldelijk een standpunt ingenomen ten aanzien van de verschillende voorstellen. Zij zijn dus representatief en volgens de spreker blijkt uit contacten dat ze ook bereid zijn hun verantwoordelijkheid op te nemen en bij te dragen tot het realiseren van de doelstellingen, indien rekening wordt gehouden met de realiteit en de ontwikkelingen in de sector.

De heer *André Denys* is verder tevreden dat alle fracties het ermee eens zijn dat het systeem van de uitgestelde superheffing wordt gebruikt om de mestverwerking te stimuleren. Voor de producent die meer doet dan decretaal verplicht, kan de superheffing worden opgeheven en dit vanaf het productiejaar 2001. De heer *Jacques Timmermans* voegt eraan toe dat door dit voorstel ook discriminatie wordt vermeden van de veehouders die reeds inspanningen hebben gedaan in het kader van de huidige regelgeving.

De heer *André Denys* stelt tot slot vast dat iedereen het voorstel om het langeafstandtransport (LAT) af te schaffen, ervaart als een goede vereenvoudiging. De voorgestelde maatregel heeft ook repercussies op de discussie over de zogenaamde witte en zwarte gemeenten, zoals zal blijken bij de bespreking van de amendementen.

Er blijft wel nog discussie over de verlaging van de mestverwerkingsplicht en over de substitutie. Voor 99 percent van de bedrijven wordt de mestverwerkingsplicht echter verlaagd. Voor de 134 zeer grote bedrijven met een productie boven de 15.000 kg P_2O_5 , blijft de mestverwerkingsplicht inderdaad op 90 percent, een hoog percentage. Als dat niet gebeurt, volgt er volgens de heer *Denys* echter automatisch een verschuiving ten nadele van de kleinere bedrijven, tenminste indien men de globale milieudoelstelling wil halen. Deze fundamentele keuze moet worden gemaakt.

Een substitutiemogelijkheid van 100 percent zou nadelig zijn voor de mestverwerking. Door een te kleine substitutie wordt de kostprijs van de mestverwerkingsplicht dan weer te groot. Er kan lang over de percentages worden gediscussieerd. De bevindingen van de VITO hebben de heer *Denys* geleerd dat alleen een mestverwerkingsplicht van vijftig percent betaalbaar is. Het lid stelt nu dat zelfs de grootste bedrijven, die een mestverwerkingsplicht hebben van 90 percent, de betaalbaarheid kunnen garanderen indien er vijfenvijftig percent substitutie is.

Het lid blijft erbij dat het om een schitterend compromis gaat dat het mogelijk maakt dat de globale milieudoelstellingen worden gehaald zonder de leefbaarheid van de sector te bedreigen.

De heer *Jef Van Looy* merkt nog op dat de afschaffing van de LAT nog niet betekent dat er geen witte en zwarte gemeenten meer zijn. Het lid begrijpt uit het antwoord van de heer *Denys* dat de bedrijven die meer dan 10.000 kg P_2O_5 produceren in de zogenaamde witte gemeenten ook verwer-

kingsplichtig worden, wat in het voorstel van de heer Denys c.s. niet het geval was.

De heer Van Looy herhaalt ook de vraag over het haalbaar en betaalbaar zijn van de 90 percent verwerking voor de grote bedrijven. Het lid veronderstelt dat de indieners zelf het antwoord niet kennen. Is er een beste beschikbare techniek voor 90 percent verwerking. De VITO heeft die alleszins niet gevonden. Het lid herhaalt tevens de vraag naar de reden van de uitdovende regeling voor de substitutie door pluimveemest. Uit de rondgedeelde amendementen blijkt dat tot 55 percent substitutie mogelijk is, waarvan maximum 90 percent kippenmest. Dit zou een overgangsregeling zijn voor 3 jaar, waarna de substitutie wegvalt.

Dit wordt beaamd door de heer *Jacky Maes*. Indien uit een evaluatie van de substitutie blijkt dat deze termijn moet verlengd worden, kan dat via een decreetswijziging.

II.6. Afronding van de algemene bespreking op 13 november 2003

Kritiek van de Mestbank

De heer *André Denys* merkt op dat het bereikte compromis over de versoepeling van de mestverwerkingsplicht reacties heeft uitgelokt op het terrein en in de media. De ondertoon is er volgens het lid een van erkenning van de inspanningen van de Commissie Leefmilieu en van de redelijkheid en het evenwichtig karakter van het bereikte compromis. Gezien de openheid waarin het debat werd gevoerd, wil de spreker ook ingaan op drie grote punten van kritiek die de afgelopen dagen publiek werden geuit.

Een eerste kritiek is die van Mestbank, die de spreker heeft verrast omdat ze in de media een politieke stelling heeft ingenomen. De woordvoerder van de Mestbank stelt in een krant (De Tijd van 12 november 2003) dat de voorstellen onuitvoerbaar en zeer complex zijn. Het wordt volgens de woordvoerder met het voorstel ingewikkelder om te bepalen welk bedrijf wel en welk bedrijf niet verwerkingsplichtig is. Voor de veebedrijven zou het voorstel ook niet meteen een versoepeling inhouden.

Volgens de heer Denys duidt dit op een probleem met de Mestbank. Door op een publieke manier een stelling in te nemen, doet de Mestbank immers aan politiek en aan stemmingmakerij. Bovendien heeft de Mestbank zich volgens het lid op foute gegevens gebaseerd. De ingediende voorstellen zijn

niet complex : de mestverwerkingsplicht en de substitutieregeling bestonden al en worden niet ingewikkelder omdat andere percentages worden gehanteerd. Waarom zou het ingewikkelder worden om te bepalen welk bedrijf verwerkingsplichtig is en welk niet ? Kan de Mestbank dit verduidelijken ?

De heer *André Denys* vervolgt dat de LAT-regeling wordt afgeschaft en ook de regeling inzake de zogenaamde zwarte en witte gemeenten eenvoudiger wordt gemaakt. De mestverwerkingstechnieken krijgen door de certificering grotere zekerheid. Enkel het voornemen om het heffingssysteem te gebruiken om mestverwerking te stimuleren, kan de Mestbank extra werk bezorgen.

De spreker vraagt zich af wat de Mestbank doet om mestverwerking te stimuleren, uiteindelijk toch een van de decreetale opdrachten van deze instelling. Welke vereenvoudigingen heeft de Mestbank al voorgesteld ? De heer Denys heeft de Mestbank uitgenodigd om samen na te gaan hoe de voorstellen vereenvoudigd zouden kunnen worden, maar de Mestbank kon daar pas op ingaan mits ze toestemming kreeg van de minister van Leefmilieu. Daarom wil de spreker weten of de Mestbank aan de minister toestemming heeft gevraagd om zich in het openbaar uit te spreken over de voorstellen van decreet. Was de minister op de hoogte van de kritiek ? Het lid stelt deze vragen om de draagwijdte van de uitspraken te kunnen inschatten.

De heer *Johan Malcorps* vindt dat ambtenaren spreekrecht hebben omdat ze een probleem vaak met kennis van zaken kunnen inschatten, ook al is het uiteraard niet de bedoeling dat ze zich mengen in politieke discussies. Daarvoor hoeven ze voor het lid geen toestemming te vragen aan de bevoegde minister. De Mestbank wijst in het artikel misschien terecht op een aantal technische onvolkomenheden, die de meerderheid nog door middel van amendementen zal rechtzetten. Voorts merkt de spreker op dat door het uitstel van de superheffing te koppelen aan het beschikbaar zijn van de milieu- en bouwvergunning, de werklast van de Mestbank wel degelijk verhoogt. Daarover werd door de indieners van de amendementen nagedacht, maar men zag geen andere oplossing omdat de heffing als signaal en als stimulans moest behouden blijven. Met het krantenartikel wou de Mestbank er wellicht op wijzen dat de personeelsformatie uitgebreid moet worden. De politiek dient daarmee rekening te houden eerder dan de Mestbank met kritiek te overladen. Volgens de spreker doet de Mestbank niet aan politiek door op mogelijke problemen te wijzen.

Ook de heer *Jef Van Looy* zegt geschrokken te zijn van het artikel met de kritiek van de Mestbank. De commissie behandelt reeds jaren het onderwerp mestverwerking, eerst naar aanleiding van een ontwerp van decreet en later naar aanleiding van voorstellen van decreet. Het lid heeft herhaaldelijk in de commissie gevraagd wat de vertegenwoordigers van de Mestbank over de voorstellen dachten, maar stelde vast dat ze niet mochten antwoorden. In de pers mag dan blijkbaar wel kritiek worden geuit.

Het voorstel van decreet van de heer Denys c.s. is volgens de heer Van Looy inderdaad complex : 30, 50, 75 of 90 percent mest moet verwerkt worden, daarvan mag 55 percent gesubstitueerd worden en daarvan mag 90 percent pluimveemest zijn. Het lid denkt niet dat veel burgers de voorgestelde bepalingen zullen begrijpen. Niettemin moet het mogelijk zijn op korte termijn een computerprogramma te schrijven om de berekening uit te voeren.

Concreet wil de heer *Jef Van Looy* van de Mestbank weten wat precies onduidelijk is in de voorstellen van decreet en waar zij moeilijkheden verwacht. Wat heeft de Mestbank al zelf voorgesteld om een en ander te vereenvoudigen ? Heeft de Mestbank de afgelopen jaren voorstellen gedaan ? Waarom hebben de parlementsleden daar niets over vernomen ? Het lid pleit voor spreekrecht voor ambtenaren, maar dan in eerste instantie in het parlement.

De heer *Erik Matthijs* herinnert eraan dat in de commissie aan de Mestbank gevraagd werd opmerkingen te geven bij de voorstellen van VLD en CD&V. Dat is toen geweigerd door de meerderheid met de mededeling dat de Mestbank niet aan politiek mag doen. De vraag van de CD&V om de impact van de voorstellen op de te verwerken hoeveelheden te berekenen, werd geweigerd, maar anderzijds stapt de heer Denys zelf naar de Mestbank om opmerkingen te krijgen. Aangezien ook hij geen antwoord krijgt, schort er iets aan de houding van de Mestbank.

De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, stelt dat hij de administratie telkens heeft verdedigd en dat zal blijven doen. Ofwel geeft de Mestbank antwoorden via of namens de minister, ofwel, met toelating van de minister, als spreker op een hoorzitting. De Mestbank heeft de besprekingen bijgewoond en mag een oordeel vellen over de toepasbaarheid van de voorstellen, maar geen politieke appreciatie geven. Het is niet de taak van de administratie om een politieke discussie te voeren.

Op de opmerking van de heer Matthijs dat de CD&V enkel naar de mening van experts vroeg, repliceert de voorzitter dat de ambtenaren van de Mestbank geen politieke opties kunnen beoordelen en dat de keuze voor een al dan niet 100 percent-verwerkingsplicht een politieke keuze is. Het Parlement kan daar soeverein over oordelen. Er is in dit geval zelfs geen standpunt van de Vlaamse regering gevraagd omdat het de bedoeling was een parlementaire meerderheid over een voorstel te laten groeien. Het is uiteraard het recht van de parlementsleden om vragen te stellen en het moet uitgeklaard worden of mogelijk is dat individuele parlementsleden rechtstreeks met de administratie praten over voorstellen van decreet. De heer Timmermans is een voorstander van spreekrecht voor ambtenaren, maar alle parlementsleden moeten over dezelfde informatie beschikken. Het is anderzijds ook niet mogelijk om telkens als er een amendement ingediend wordt, de mening van alle deskundigen daarover te vragen.

De heer *Jef Van Looy* benadrukt dat in een vorige vergadering aan de Mestbank gevraagd werd of de verwerkingspercentages (en meer bepaald de 100 percent) haalbaar waren. De meerderheid stelde dat dit een politieke vraag was, maar ook de minister heeft niet op die vraag geantwoord en naar de beslissingsbevoegdheid van het Parlement verwezen. De spreker vraagt zich af of de administratie nog wel adviezen mag geven. Alleen in de pers worden uitspraken gedaan. Het lid vraagt de Mestbank nogmaals om aan te duiden op welke punten de teksten niet duidelijk zijn.

Minister *Ludo Sannen* stelt dat hij bewust het parlementaire initiatief heeft willen respecteren. Het Parlement kan zonder standpunt van de regering voorstellen uitwerken. De Mestbank kan geen politieke uitspraken doen en ze kan dus niet beoordelen of de 100 percent wenselijk is, maar wel of ze toepasbaar is. De Mestbank kan volgens de minister als deskundige te allen tijde haar visie geven over de technische toepasbaarheid van de voorstellen. Een ambtenaar, betrokken bij het beleid, moet daar zelfs een uitspraak over doen en al zijn kennis ter beschikking stellen van de politici. Voor de minister kan iedere parlementair een gesprek voeren met de Mestbank. De Mestbank heeft niet gevraagd of ze een gesprek mocht voeren met de heer Denys. Een politieke beoordeling door een ambtenaar kan niet, maar technische ondersteuning wel. Dat moet echter normaal wel in het Parlement gebeuren en niet in persoonlijke gesprekken.

De minister vindt de opmerkingen van de Mestbank in het geciteerde krantenbericht eerder technische bemerkingen over de haalbaarheid van de amendementen tot wijziging van het voorstel van de heer Denys c.s., die pas vorige vergadering werden ingediend. De minister heeft begrepen dat er subamendementen zullen ingediend worden om de amendementen bij te schaven. Een decreet moet in de praktijk toepasbaar zijn.

De heer *André Denys* meent dat de opmerkingen in de pers dat het voorstel onuitvoerbaar is en geen versoepeling inhoudt, verder gaan dan juridische of technische bemerkingen. Ook het tijdstip van de uitspraken is ongelukkig, temeer daar het lid zelf nog geen voorstellen ter vereenvoudiging van de Mestbank heeft gekregen. Het voorliggende voorstel is het meest eenvoudige dat mogelijk is in het kader van het huidige mestdecreet.

De heer *Jef Van Looy* blijft erbij dat de discussie over de 100 percent ten onrechte beschouwd wordt als een politieke discussie : dit is een louter technisch gegeven. Het lid herhaalt de vraag of de Mestbank de voorbije jaren voorstellen ter versoepeling gedaan heeft, en zo ja welke. De Mestbank moet bovendien concreet advies geven over het voorliggende voorstel en duidelijker zeggen wat technisch al dan niet haalbaar is. Anders bestaat het risico dat een regeling wordt goedgekeurd waaraan de Mestbank een totaal andere interpretatie zal geven dan de commissie heeft bedoeld.

Grote bedrijven en situatie mestverwerkers

De heer *André Denys* wil ook antwoorden op de kritiek van de grote producenten, de producenten met een bedrijfsmatige mestproductie van meer dan 15 ton P_2O_5 , op het gewijzigde voorstel van decreet. Vooreerst was er kritiek op de toon die hij in een vorige vergadering gebruikte door te spreken van “mastodontbedrijven”. Verder denken de grote producenten dat de 90 percent verwerkingsplicht, gekoppeld aan de 55 percent substitutiemogelijkheid, voor hen nog te duur zal uitvallen.

De heer Denys geeft toe dat hij ten onrechte over mastodontbedrijven gesproken heeft. Die term slaat meer op de grote multinationale bedrijven, voor wie milieu-investeringen maar een relatief klein deel van de kosten uitmaken. Het was een onterechte vergelijking. De 134 Vlaamse producenten die meer dan 15 ton P_2O_5 produceren, vormen op het vlak van productiehoeveelheid de absolute top in Europa. Het zijn wat structuur betreft echter meestal kleine, familiale bedrijven voor wie investeren in mestverwerking zwaar is. Het lid wil zijn

opmerking rechtzetten, ook omdat hij niet de indruk wil wekken dat hij de inspanningen van deze producenten om mest te verwerken te laag inschat. Het lid respecteert de inspanningen van al diegenen die reeds mest verwerkt hebben, individueel, industrieel of in coöperatief verband.

De heer *André Denys* vervolgt in dit verband dat mestverwerker en producent niet altijd dezelfde rechtsfiguur zijn. Er zijn centrale mestverwerkingsinstallaties waar individuele mestverwerkingsplichtigen contracten mee afsluiten. Er zijn ook coöperatieve samenwerkingsverbanden die bestaan uit een groep producenten. De doelstellingen van het samenwerkingsverband lopen daarbij niet altijd gelijk met de individuele belangen van de producenten zelf. Een mestverwerkingsfirma of -coöperatie zal normaliter betere resultaten boeken met een hogere verwerkingsplicht en een lagere substitutie, er zal immers meer toelevering zijn. De producenten zien wegens de kostprijs van de verwerking, liever een lagere verwerkingsplicht en een hogere substitutie. Er is dus een verschil in doelstellingen en belangen van producenten enerzijds en verwerkingsfirma's anderzijds.

Het lid meent dat met het voorliggende voorstel van decreet een goed evenwicht bereikt werd in deze dualiteit : met name de vier trappen van verwerkingsplicht in evenredigheid met de grootte van het bedrijf (90, 75, 50 of 30 percent) en de onveranderlijke factor van 55 percent substitutie. De heer Denys noemt deze oplossing niet complex maar wel correct, omdat de zwaarste last door de sterkste schouders wordt gedragen. Het mestdecreet kan waar mogelijk worden versoepeld, maar de milieudoelstelling moet absoluut gehandhaafd blijven. Indien de grote bedrijven een versoepeling zouden krijgen van de verwerkingsplicht, zouden de kleinere meer moeten gaan verwerken. De spreker kan niet akkoord gaan met dergelijke wijziging : het resultaat zou onevenwichtig zijn.

De heer Denys verwijst nog naar opmerkingen van de landbouworganisaties, bijvoorbeeld over het feit dat de producenten die aan mestverwerkingsinstallaties leveren, niet kunnen genieten van het uitstel of de opheffing van de superheffing. Deze tekortkoming zal worden rechtgezet door een amendement.

De heer *Jef Van Looy* herhaalt zijn eerdere vragen over het uitstel en het eventuele afstel van de superheffing voor de coöperaties en over de regeling voor de bedrijven die met mobiele installaties werken.

Opmerkingen vanwege de CD&V-fractie op het gewijzigde voorstel

De heer *Jef Van Looy* herhaalt dat het voorstel van de heer *Denys* c.s., met inbegrip van de voorgestelde wijzigingen, zeer complex is. Daarom zal de CD&V-fractie een aantal amendementen ter vereenvoudiging indienen.

De fractie zal voorstellen om, los van de schraping van de 100%-verwerkingsplicht, de bestaande vier trappen van de verwerkingsplicht die volgens het huidige mestdecreet gelden vanaf 1 januari 2003 te behouden (30, 45, 60 en 75 percent naargelang de bedrijfsmatige mestproductie). In het amendement van de meerderheid wordt 90 percent opgelegd aan de grote bedrijven, terwijl de heer *Denys* in de memorie van toelichting bij zijn voorstel van decreet zelf stelt dat slechts een percentage van 60 tot 80 percent haalbaar is. Dit probleem zou volgens de heer *Denys* opgelost worden via een ruime substitutie. Uit het amendement blijkt echter dat de substitutiemogelijkheid met pluimveemest na drie jaar zou afgeschaft worden. Dit zorgt volgens de heer *Van Looy* voor onduidelijkheid: de producenten zouden veel concreter moeten weten waarin ze precies moeten investeren.

De heer *Van Looy* herhaalt verder dat het vrij maken van de substitutie los staat van de milieudoelstellingen. Het komt erop aan een bepaalde hoeveelheid nutriënten fosfor en stikstof te verwijderen of te exporteren. Alleen al met kippenmest kan 90 percent van de huidige verwerkingsplicht worden gehaald. Waarom wordt die mogelijkheid dan niet benut? Het lid wijst erop dat een legkippenbedrijf met slechts 30.000 kippen reeds 15.000 kg P_2O_5 produceert en dat een dergelijk bedrijf bezwaarlijk groot, en zeker geen mastodontbedrijf, kan worden genoemd. Grote en moderne legkippenbedrijven tellen 50.000 tot 70.000 hennen. De CD&V zal daarom voorstellen de substitutie vrij te laten, om de verwerkingsplicht haalbaar te maken en de verplichtingen minder complex.

Een milieubeleidsovereenkomst moet volgens de heer *Jef Van Looy* verder kunnen gaan dan een decreet. Bij amendement van de meerderheid wordt echter voorgesteld om zowel de doelstellingen van de MBO als de sancties bij het niet behalen ervan in het decreet op te nemen. Het lid betwijfelt dat op deze manier ooit nog een overeenkomst wordt bereikt en vreest dat de veehouders die het goed menen, de dupe zullen worden van zij die geen inspanningen doen.

Door de amendementen van de meerderheid blijft er nauwelijks nog iets over van het oorspronkelijke voorstel van de VLD. Over de certificering, een centraal element in het voorstel van de heer *Denys*, wordt enkel vermeld dat de Vlaamse regering nadere regels “kan” vaststellen inzake het certificeren van mestverwerkingsinstallaties. Indien het de bedoeling is dat dit effectief gebeurt, zou het volgens de heer *Van Looy* beter zijn de regering te verplichten dit te doen, en dit voor een concrete datum, bijvoorbeeld 30 juni 2004.

De heer *Van Looy* is wel tevreden dat in een amendement van de meerderheid het voorstel van de CD&V om de LAT-regeling af te schaffen, wordt overgenomen. Het heen en weer rijden met mest vergt immers veel energie en brengt ook andere kosten mee. Het lid snapt echter niet dat de heer *Denys* en mede-indieners desondanks de mestverwerkingsplicht willen invoeren in witte gemeenten, met name de gemeenten met een mesttekort.

De heer *Jef Van Looy* wijst er tot slot nog op dat de Mestbank vandaag niet in staat is de producenten mee te delen welke hoeveelheid ze moeten verwerken. Bij het begin van het jaar krijgen de veehouders enkel een schrijven dat ze onderhevig zijn aan de verwerkingsplicht, maar over concrete hoeveelheden wordt niets gemeld. Via een amendement zou de CD&V de Mestbank willen verplichten ieder jaar mee te delen hoeveel ieder bedrijf moet verwerken.

Conclusies van de andere fracties

De heer *Jacky Maes* stelt vast dat de meerderheid, zoals door haar vooropgesteld, voor einde 2003 tot een gezamenlijk voorstel is gekomen. De decreetswijziging zal uiteraard niet alle problemen van elke individuele veehouder oplossen, maar biedt toch een aantal antwoorden.

Alle fracties en de landbouworganisaties zijn ervan overtuigd dat de milieudoelstellingen moeten gehaald worden en dat er geen alternatief is. Na veel contacten met landbouworganisaties en urenlange discussies tussen de fracties, ligt er volgens de heer *Maes* nu een tastbaar resultaat ter goedkeuring voor.

Op de eerste plaats wordt de 100 percent verwerkingsplicht afgeschaft en vervangen door een trapsgewijze verwerkingplicht die gaat van 30 tot 90 percent naargelang de bedrijfsmatige mestproductie. Een tweede verbetering is dat, dankzij de responsabilisering van de sector via de milieubeleidsovereenkomst, de doelstellingen kunnen wor-

den gehaald. Het is logisch dat er daartoe ook een stok achter de deur wordt gehouden. Op de derde plaats wordt de LAT-plicht afgeschaft, een maatregel waar ook de CD&V achter staat.

Als vierde punt stelt de heer Maes dat er tegemoetkomingen zijn inzake de superheffing voor mestverwerking via de mogelijkheid tot uitstel en vrijstelling van de heffing.

Een vijfde punt dat het lid aanstipt, is dat in de zogenaamde witte gemeenten het recht behouden blijft op 100 percent substitutie. Dat is nooit anders bedoeld en in een amendement wordt dat ook verduidelijkt. Ten zesde stelt de spreker dat de certificering van mestverwerkingsinstallaties wordt ingevoerd, wat de rechtszekerheid verhoogt. De suggestie van de CD&V om het uitwerken van regels voor certificering dwingender te maken, is voor de heer Maes aanvaardbaar.

De heer Jacky Maes meent dat men niet ontevreden kan zijn over deze resultaten. Het lid herhaalt een vorige oproep om met de democratische fracties een MAP 3, een grondig herziene en vereenvoudigde versie van het mestactieplan, voor te bereiden. De spreker wil de landbouwersorganisaties aansporen daaraan mee te werken, rekening houdend met de Europese richtlijnen en de milieudoelstellingen.

De heer *Johan Malcorps* vindt eveneens dat er goed parlementair werk is geleverd. Alles is grondig onderzocht en er is in grote mate rekening gehouden met alle vragen die in de hoorzittingen aan bod gekomen zijn, zij het dat ook een afweging moest worden gemaakt en dat het uitgangspunt blijft dat het mestdecreet een milieudecreet is. Het lid meent dat de milieubeleidsovereenkomst (MBO) een zeer interessant instrument is om knelpunten op te lossen, in deze zowel als in andere sectoren. De doelstellingen en de sancties zijn in het decreet ingeschreven, wat volgens het lid de normale manier van werken is voor een MBO. Het is volgens de heer Malcorps belangrijk om in samenspraak met de sector af te spreken hoe de doelstellingen kunnen worden gehaald. De indieners van de amendementen kregen het signaal dat de sector daartoe bereid is.

De heer Malcorps sluit zich verder aan bij de opmerkingen van de heer Denys over de 90 percent-verwerkingsplicht voor grote bedrijven. Het lid heeft inmiddels de in opbouw zijnde installatie van Bio-Noord bezocht en zegt onder de indruk te zijn van de inspanningen van de veehouders in dat coöperatief samenwerkingsverband. Via een amendement wordt een oplossing gezocht voor de coöpe-

ratieve formule en de specifieke situatie wat de beschikbaarheid van bouwvergunningen betreft.

De initiatiefnemers van Bio-Noord stellen inderdaad problemen te hebben met het halen van de 90 percent. Er moest echter een politieke keuze worden gemaakt en daaraan is een moeilijke afweging voorafgegaan. Een lager verwerkingspercentage voor de categorie van grote bedrijven zou, met het oog op het halen van de milieudoelstellingen, tot een hoger percentage voor een andere categorie hebben geleid. Het lid volgt daarbij de redenering van de heer Denys dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen. Er wordt bovendien een grote tegemoetkoming gedaan door de substitutiemogelijkheid tot 55 percent op te trekken. Deze mogelijkheid komt bovenop de verlaging van de verwerkingspercentages. De Agalev-fractie wil de consequenties op het terrein van die 55 percent substitutie wel van nabij opvolgen.

De heer *Frans Wymeersch* stelt in vraag dat er goed parlementair werk is geleverd. Er is in ieder geval meerderheidswerk geleverd en binnen de meerderheid werd gepoogd de plooiën glad te strijken. Het verhaal over het milieudecreet en de milieudoelstellingen hoort het lid al jaren. Het gaat volgens de heer Wymeersch om een decreet met vooral sociale en economische repercussies, dat dikwijls aan zijn milieudoelstellingen voorbijschiet. De subamendementen en amendementen van de meerderheid bevatten een zeer ingewikkelde constructie inzake de mestverwerkingsplicht en het lid kan de opmerkingen van de Mestbank over de onuitvoerbaarheid ervan bijtreden. In het geciteerde krantenbericht hoopt de Mestbank dat het reeds lang aangekondigde MAP 3 een antwoord zal bieden op de problemen van de sector. Ook bij die bekommernis kan de heer Wymeersch zich aansluiten. MAP 3 moet volgens de spreker eenvoudig, transparant, gemakkelijk uitvoerbaar en controleerbaar zijn.

De heer Wymeersch richt zich tot de huidige meerderheid en in het bijzonder tot de heer Denys met de vaststelling dat er tot op vandaag geen vereenvoudiging van de mestwetgeving is doorgevoerd. Het blijft aanmodderen met de bestaande complexe regelgeving. De fundamentele kritiek van het Vlaams Blok blijft dat onder het mom van het halen van milieudoelstellingen allerlei maatregelen worden voorgesteld, maatregelen die leiden tot een ingewikkelde constructie, waarvan de uitvoerbaarheid op het terrein niet kan gegarandeerd worden, maar die wel belangrijke sociale en economische repercussies voor de betrokken bedrijven hebben. De heer Wymeersch wijst de VLD-fractie nogmaals op de toelichting bij het voorstel van decreet

van de heer Maes e.a. waarin volgens het lid duidelijk gesproken wordt over een economische sanering van de sector en over de aanduiding van heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied. Dit is volgens het lid de verborgen agenda van sp.a, Spirit en Agalev. De VLD heeft zich laten leiden door de vrees voor een alternatieve meerderheid rond het oorspronkelijke voorstel van de heer Denys. De spreker concludeert dat de coalitie samenhouden voor sommigen belangrijker is dan het oplossen van de problemen op het terrein.

De heer *Karlos Callens* spreekt dit tegen en stelt dat er zeer goed parlementair werk is geleverd. Iedereen uit de sector werd gehoord en er werd rekening gehouden met alle zinvolle opmerkingen. De pijler van de mestverwerking zal binnenkort zijn bijdrage leveren tot het halen van de milieudoelstellingen. Als burgemeester van een landelijke gemeente, waar er veel veehouderij is, meent de spreker dat de sector terug een positief imago kan krijgen. De veehouderij kent de laatste tijd een imago-probleem en verkeert in grote economische onzekerheid. De commissie kan door haar werk de sector meer werkzekerheid bieden en de kans om zich terug een positief imago aan te meten.

Vereenvoudiging van de regelgeving

De heer *Gerald Kindermans* zegt een kafkaïens gevoel over te houden aan het beluisteren van de uiteenzettingen. Net zoals inzake de ruimtelijke ordening ontwaart het lid inzake de mestproblematiek een evolutie naar een wetgeving die niemand nog kan begrijpen en die administratief nauwelijks nog uitvoerbaar is. Ook de Mestbank maakte opmerkingen bij de uitvoerbaarheid van het voorstel. De commissie moet dringend nagaan op welke manier de teksten kunnen verbeterd worden.

De heer *Jos De Meyer* verwijst in dit verband naar het voornemen van de Vlaamse regering om ernstig werk te maken van wetsmatiging en een goede regelgeving. Begin november 2003 keurde de Vlaamse regering een nota goed met de kenmerken van een goede regelgeving. In de nota aan de regering wordt vermeld dat goede regelgeving een zaak is van iedereen. Ministers, parlementsleden en leden van de kabinetten en de administratie dragen hiervoor de grootste verantwoordelijkheid. Maar ook anderen kunnen meedenken en ideeën signaleren over hoe bepaalde rechtsregels verbeterd kunnen worden.

De nota aan de Vlaamse regering bevat acht kenmerken van goede regelgeving die als referentiepunt kunnen worden gebruikt. Goede regelgeving

is “noodzakelijk en doeltreffend”, “doelmatig en afgewogen” maar ook “uitvoerbaar en handhaafbaar”. Bij dit derde kenmerk wordt verduidelijkt dat goede regelgeving waarborgen inhoudt dat er in de praktijk gevolg aan wordt gegeven en dat ze uitvoerbaar en afdwingbaar is. Verder moet goede regelgeving niet alleen “rechtmatig” en “samenhangend” zijn maar ook “eenvoudig, duidelijk en toegankelijk”. Met dit laatste wordt bedoeld dat goede regelgeving begrijpbaar is voor iedereen en concreet en vlot toegankelijk voor wie zij van belang kan zijn. Verder moet goede regelgeving “onderbouwd en overlegd” zijn. Dit betekent dat goede regelgeving zorgvuldig is voorbereid en gebaseerd is op alle nuttige wetenschappelijke en empirische informatie die redelijkerwijze beschikbaar is. Over de doelstellingen, alternatieven, inhoud en effecten ervan, is ruim ambtelijk, maatschappelijk en politiek overlegd. Tot slot moet de regelgeving “blijvend relevant en actueel” zijn. De heer De Meyer wil deze nota ernstig nemen en roept de commissie op na te denken over de vraag of het voorliggende voorstel voldoet aan de geciteerde kenmerken.

Drie punten zijn volgens de spreker daarbij essentieel. Ten eerste is er de vraag of de opgelegde verwerkingsplicht van 90 percent (bij een productie boven de 15.000 kg P₂O₅) technisch haalbaar is. Is dit grondig onderzocht? Hoe denkt de administratie hierover? Het voorstel bevat ook de doelstellingen van een milieubeleidsovereenkomst. Is de minister zeker dat die overeenkomst zal worden ondertekend door de representatieve organisaties? Werd dit op voorhand op het terrein getoetst? Verder is er de uitdovende regeling voor de substitutie door pluimveemest. Werden de consequenties hiervan volledig onderzocht?

Minister *Ludo Sannen* antwoordt dat hij het voorstel van decreet als een louter parlementair initiatief beschouwt. De commissie heeft het standpunt van de Vlaamse regering niet gevraagd. De minister wil zich daarom ook onthouden van een advies over het voorstel van decreet. De opmerkingen van de heer De Meyer over de kenmerken van een goede regelgeving, zijn volgens de minister daarom aan de commissieleden gericht.

Verwerkingsplicht na overname

De heer *Jef Van Looy* heeft een bijkomende vraag heeft over de interpretatie van artikel 9, § 7, van het mestdecreet. In de praktijk blijkt dat kleine producenten die niet verwerkingsplichtig zijn en die een deel van een veeteeltinrichting overnemen, niet enkel de verwerkingsplicht opgelegd krijgen

voor het overgenomen deel, maar voor het hele bedrijf. Een bedrijf dat 3.000 kg P_2O_5 produceert en een productie van 3.000 kg P_2O_5 overneemt van een andere inrichting, wordt door die interpretatie over de hele lijn verwerkingsplichtig. Dit was volgens het lid nooit de bedoeling van de decreetgever.

Minister *Ludo Sannen* geeft als voorbeeld de berekening die de Mestbank hanteert inzake de verwerkingsplicht van een oorspronkelijk niet-verwerkingsplichtig bedrijf, dat in 1999 een verwerkingsplichtige inrichting heeft opgenomen en die inrichting in 2001 weer heeft afgestoten. Door de overname van de inrichting valt het bedrijf onder de bepalingen van artikel 9, § 7, van het mestdecreet met betrekking tot de opname van een verwerkingsplichtig bedrijf. Dat wil zeggen dat er minstens 75 procent van de productie van de overgenomen inrichting moet verwerkt worden, tenzij de inrichting afkomstig is van een verwant in de eerste graad of tenzij de opname voor 15 oktober 1998 gebeurde.

Daarnaast voldoet het bedrijf door de opname aan de definitie van een verwerkingsplichtig bedrijf volgens artikel 9, § 4, waardoor het hele bedrijf verwerkingsplichtig wordt. Bovendien is er een bedrijf ontstaan uit de splitsing van een groter bedrijf. Artikel 9, § 8, over de opsplitsing van verwerkingsplichtige bedrijven is van toepassing. Daardoor is het bedrijf ontstaan uit de opsplitsing onderworpen aan dezelfde mestverwerkingsplicht als het bedrijf waarvan de inrichting is afgesplitst. Het van oorsprong niet-verwerkingsplichtig bedrijf wordt dus na de afsplitsing verwerkingsplichtig met dezelfde plicht als die van het bedrijf waaruit de opgenomen inrichting afkomstig is.

De heer *Jef Van Looy* vindt dit een onfatsoenlijke interpretatie van de regelgeving. Een bedrijf dat 3.000 kg P_2O_5 produceert, is niet verwerkingsplichtig. Dat is pas het geval vanaf de grens van 7.500 kg P_2O_5 . Indien dat bedrijf een stal van een verwerkingsplichtige buur overneemt met een productie van 3.000 kg P_2O_5 , is er een totale productie van 6.000 kg P_2O_5 en gaat het niet op het hele bedrijf als verwerkingsplichtig te beschouwen in plaats van enkel het overgenomen deel. Op die manier wordt een betwistbare interpretatie aan het decreet gegeven met de bedoeling zoveel mogelijk verwerkingsplichtige bedrijven te krijgen. Het lid kondigt een amendement aan met het doel artikel 9, § 7, te schrappen.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

De commissie beslist het voorstel van decreet van de heer André Denys c.s. houdende het nemen van dringende maatregelen ter stimulering van de verwerking van dierlijke mest (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1695/1*) als basis voor de artikelsgewijze bespreking te nemen in toepassing van artikel 55.4 van het Reglement.

De ingediende amendementen met de nummers 1 tot 7 zijn gepubliceerd in *Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1695/3*. De amendementen met de nummers 8 tot 27 zijn opgenomen in *Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1695/4*.

Opschrift

Amendement nr. 8 voorgesteld door de heren André Denys, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jacky Maes, Jos Bex en Johan Malcorps strekt ertoe het opschrift van het voorstel van decreet te vervangen door “voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen”.

De indieners kiezen ervoor het bestaande mestdecreet te wijzigen en aan te vullen eerder dan een regeling voor mestverwerking in een apart decreet op te nemen. Het voorstel van de heer Denys c.s. was oorspronkelijk uitgewerkt als een deels afzonderlijk decreet met maatregelen om mestverwerking te stimuleren.

Amendement nr. 8 wordt met 15 stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 15 stemmen.

Artikel 2

Amendement nr. 1 voorgesteld door de heren André Denys, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jacky Maes, Jos Bex en Johan Malcorps strekt ertoe artikel 2 te vervangen. De bij amendement voorgestelde tekst strekt ertoe in artikel 2 van het mestdecreet een 60° toe te voegen met een definitie van mestverwerkingsplicht. Mestverwerkingsplicht of verwerkingsplicht wordt daarin gedefinieerd als elke vorm van verplichting om de nutriënten, uitgedrukt in kg stikstof (MON) en in kg difosforpentoxide (MOP) die samenhangen met de bedrijfsmatige mestoverschotten geheel of gedeeltelijk te verwerken en/of te exporteren.

De heer Jef Van Looy vraagt of een dergelijke nieuwe definitie van mestverwerking noodzakelijk is. De verplichtingen om mest te verwerken worden in artikel 9 van het mestdecreet omschreven. Is het nodig een aparte definitie op te nemen in artikel 2? Waarom wordt in de definitie ook verwezen naar een hoeveelheid stikstof (MON), terwijl in artikel 9 van het mestdecreet alle categorieën uitgedrukt worden in difosforpentoxide (P_2O_5)?

Namens de minister wordt bevestigd dat de huidige omschrijving in artikel 9 van het mestdecreet voldoet. Een nieuwe definitie van mestverwerking lijkt dus overbodig en verhoogt bovendien het risico op interpretatieproblemen. Voor de heer André Denys hoeft de definitie in dat geval niet in het mestdecreet te worden opgenomen.

Het amendement nr. 1 wordt ingetrokken.

Amendement nr. 9 van de heren André Denys, Jacky Maes, Jos Bex en Johan Malcorps strekt ertoe artikel 2 van het voorstel van decreet te schrappen. Daar het voorstel van decreet wordt beperkt tot een wijziging van het mestdecreet is een artikel met afzonderlijke definities overbodig.

Amendement nr. 9 wordt aangenomen met 15 stemmen.

Door de schrapping van dit artikel worden de volgende artikels hernummerd in de tekst aangenomen door de commissie.

HOOFDSTUK II

Mestverwerkingsplicht

Artikel 3

Amendement nr. 2 voorgesteld door de heren André Denys, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jacky Maes, Jos Bex en Johan Malcorps strekt ertoe artikel 3, dat wijzigingen aanbrengt in artikel 9 van het mestdecreet, te vervangen.

De bij amendement voorgestelde tekst bevat diverse wijzigingen van artikel 9 die reeds werden toegelicht in de algemene bespreking. De eerste wijziging betreft volgens de heer Denys de afschaffing van de LAT-plicht (langeafstandstransport) onder meer om milieuredenen en om het voorkomen van overmatig en onnodig mesttransport naar witte gemeenten.

De schrapping van het tweede lid van artikel 9, § 3, houdt de tijdelijke afschaffing van de 100% -mestverwerkingsplicht in.

De derde wijziging betreft de wijziging van artikel 9, § 4, die bepaalt welke bedrijven aan de mestverwerkingsplicht zijn onderworpen. De verwerkingsplicht blijft 30 percent voor bedrijven met een productie van meer dan 7.500 kg P_2O_5 , tot en met 10.000 kg P_2O_5 . Voor bedrijven met een productie boven de 10.000 kg P_2O_5 , bevat de voorgestelde tekst een (tijdelijke) verlaging van de mestverwerkingsplicht. De tijdelijke verlaging start in 2003 en 2004 met de minimale percentages van 50% voor alle bedrijven met een productie tussen 10.000 tot en met 12.500 kg P_2O_5 , 75% voor alle bedrijven met een productie tussen 12.500 tot en met 15.000 kg P_2O_5 en 90% voor bedrijven met een productie groter dan 15.000 kg P_2O_5 .

Deze verwerkingspercentages kunnen in 2005 en 2006 geleidelijk worden verhoogd om dan in 2007 opnieuw de 100% te bereiken. De verlaagde mestverwerkingsplicht blijft echter wel van toepassing indien er een milieubeleidsvereenkomst wordt afgesloten waarbij de facto het verschil tussen de hoeveelheden nutriënten die samenhangen met de geldende 100%-mestverwerkingsplicht (een regeling van kracht sinds 1 januari 1996) en de hoeveelheden te verwerken nutriënten volgens de (tijdelijk) verlaagde mestverwerkingsplicht, gedeeltelijk

wordt opgevangen door de minimale taakstellingen inzake de verwerking van nutriëntenhoeveelheden die overeengekomen worden in een milieubeleids-overeenkomst.

De vierde wijziging betreft de invoering van een nieuwe § 4bis. Deze nieuwe paragraaf bepaalt dat onder een aantal voorwaarden aan de nutriënten-verwerkingsplicht kan voldaan worden door de verwerking van niet-verwerkingsplichtige mest afkomstig van een ander bedrijf (substitutie). Een eerste voorwaarde betreft de controlemogelijkheid om na te gaan of de te verwerken hoeveelheden effectief verwerkt zijn. Dit kan aan de Mestbank worden aangetoond met de betrokken mestverhandelingsdocumenten. De tweede voorwaarde betreft de restrictie dat niet meer dan 55 percent van de nutriënten afkomstig mag zijn uit andere dierlijke mest dan de eigen bedrijfsmatige mestoverschotten. De derde voorwaarde bepaalt dat niet meer dan 90 percent van deze substitutie bestaat uit de categorie pluimveemest. Deze regeling geldt enkel voor drie overgangsjaren (2003, 2004 en 2005) en is volgens de indieners vooral nodig om de eigen mestverwerking wezenlijk te stimuleren en om te voorkomen dat de verwerkingsplicht volledig wordt ingevuld met nutriënten die hoe dan ook geëxporteerd worden via pluimveemest.

De heer André Denys voegt eraan toe dat, mede door de ervaring met het sluiten en uitvoeren van de milieubeleids-overeenkomst, de toekomst misschien meer duidelijkheid zal verschaffen over de mate waarin (veel of weinig) substitutie bijdraagt tot het stimuleren van de verwerking.

Subamendement nr. 10 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Jan Verfaillie en Gerald Kindermans en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever op amendement nr. 2 strekt ertoe in de bij 3° voorgestelde tekst van artikel 9, § 4, van het mestdecreet in het eerste lid, a), de volgende zinsnede toe te voegen : “en dat gelegen is in een gemeente met een productiedruk van méér dan 100 kg difosforpentoxide”.

De heer Jef Van Looy stelt dat amendement nr. 2 van de heer Denys c.s., indien het niet wordt aangepast, een aanzienlijke verstrenging van het mestdecreet voor de bedrijven in witte gemeenten tot gevolg zal hebben. Door de huidige formulering krijgen ook in de witte gemeenten de bedrijven met een mestproductie van meer dan 10.000 kg fosfaat het etiket “verwerkingsplichtig” opgekleefd, daar waar dit vroeger niet het geval was. Voor deze bedrijven betekent dit bovendien dat ze voor hun mestafzet plots geen gebruik meer kunnen maken

van de gronden die ze verworven hebben sinds 1998 en dat de substitutie wordt beperkt tot 55 percent, daar waar ze eerder recht hadden op 100 percent substitutie. Door het subamendement nr. 10 wordt dit rechtgezet. Bovendien is dit amendement ook essentieel in het kader van de afschaffing van de LAT-plicht (langeafstandstransport). Het kan niet de bedoeling zijn nieuwe mesttransporten te gaan veroorzaken in de witte gemeenten.

Subamendementen nrs. 11, 13 en 15 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Jan Verfaillie en Gerald Kindermans en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever op amendement nr. 2 strekken ertoe in de bij 3° voorgestelde tekst van artikel 9, § 4, tweede lid, 2), 3) en 4), telkens a) te vervangen. De indieners willen, naast de afschaffing van de 100 % percent verwerkingsplicht, de voorgestelde verwerkingspercentages opnieuw vervangen door de percentages die in de huidige § 4 van artikel 9 van het mestdecreet zijn opgenomen. Dit betekent dat de bedrijven die meer dan 10.000 kg P_2O_5 produceren in functie van hun grootte 45, 60 of 75 percent van hun mestoverschot zouden verwerken in plaats van de 50, 75 en 90 % die in het amendement nr. 2 van de heer Denys c.s. worden voorgesteld. De mestverwerking krijgt volgens de indieners maar echte kansen bij een redelijke verwerkingsplicht van maximaal 75 percent. In de toelichting bij het voorstel van decreet van de heer Denys c.s. en in de BBT-studie van de VITO wordt duidelijk bevestigd dat hogere percentages niet haalbaar zijn. De substitutie is geen oplossing om de haalbaarheid te verbeteren indien die mogelijkheid aan nieuwe beperkingen wordt onderworpen.

Subamendementen nrs. 12, 14 en 16 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Jan Verfaillie en Gerald Kindermans en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever op amendement nr. 2 strekken ertoe in de bij 3° voorgestelde tekst van artikel 9, § 4, tweede lid, 2), 3) en 4), telkens b) te schrappen. Subamendement nr. 17 van dezelfde indieners strekt ertoe in voorgestelde tekst van artikel 9, § 4, het derde lid te schrappen. Door de voorgestelde schrappingen zouden alle verwijzingen naar de milieubeleids-overeenkomst in de tekst verdwijnen. De heer Jef Van Looy verwijst naar zijn tussenkomst in de algemene bespreking. Het heeft geen zin in het decreet de doelstellingen van een milieubeleids-overeenkomst op te nemen en tevens de sancties voor het geval die doelstellingen niet worden gehaald. In het voorgestelde derde lid van § 4 wordt verwezen naar doelstellingen opgenomen in artikel 13bis, § 1, eerste lid. Wat gebeurt er indien individuele landbouwers ergens op Vlaamse

cultuurgrond een overschrijding van de norm van 50 mg nitraat per liter in grond- of oppervlaktewater veroorzaken ? Worden alle producenten dan gesanctioneerd met een strengere verwerkingsplicht ? Welke landbouworganisatie zal een dergelijke milieubeleidsovereenkomst ondertekenen ? Het lid herhaalt in dit verband de eerdere opmerking dat de uitvoeringsbesluiten over oordeelkundige bemesting nog steeds ontbreken.

Bovendien zorgen de in amendement nr. 2 voorgestelde bepalingen over de geleidelijke verstrenging van de verwerkingsplicht indien de milieubeleids-overeenkomst niet wordt gesloten of uitgevoerd, volgens de heer Van Looy voor onzekerheid op het terrein. Naar welke verwerkingspercentages moeten de producenten hun investeringen richten ? Doel van het voorstel van decreet is de afschaffing van de 100 percent-verwerkingsplicht en het is niet logisch via een omweg opnieuw hogere percentages op te leggen, die opnieuw tot 100% kunnen oplopen.

Subamendement nr. 18 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Jan Verfaillie en Gerald Kindermans en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever op amendement nr. 2 strekt ertoe de bij 4° voorgestelde tekst van artikel 9, § 4bis te vervangen. De indieners stellen voor in § 4bis op te nemen dat de totaliteit van de bedrijfsmatige mestoverschotten (MOn en MOp) die volgens artikel 9, § 4 of § 10 van het mestdecreet moeten verwerkt en/of geëxporteerd worden, ingevuld kan worden door de verwerking van niet-verwerkingsplichtige dierlijke mest afkomstig van een ander bedrijf.

Doel van het subamendement is volgens de heer Jef Van Looy het invoeren van een vrije substitutie. De milieudoelstelling halen kan alleen door zoveel mogelijk nutriënten te verwerken of te exporteren, ongeacht van welke diersoort ze afkomstig zijn. Producenten moeten volgens het lid vrij kunnen kiezen op welke wijze ze hun mestverwerkingsplicht invullen en met welke mestsoort. De opeenstapeling van regeltjes in het amendement nr. 2 van de heer Denys c.s. zorgt volgens de heer Van Looy voor een onuitvoerbaar en niet te controleren systeem. Er kan bijvoorbeeld een minimale verwerkingsplicht zijn van 90% , waarvan maximaal 55% substitutie, waarvan maximaal 90% pluimveemest.

De heer André Denys verwijst naar zijn tussenkomsten in de algemene bespreking. Het voorstel van decreet streeft naar een versoepeling van de mestverwerkingsplicht, maar zonder de milieudoelstellingen in gevaar te brengen. De verwerkingsplicht blijft inderdaad relatief hoog voor de groot-

ste bedrijven, maar de substitutiemogelijkheid verbetert de financiële haalbaarheid van de verwerking. Een verdere vermindering van de verwerkingsplicht of een uitbreiding van de substitutie, kan volgens de heer Denys niet zonder aan een andere categorie van bedrijven zwaardere verplichtingen op te leggen. Het subamendement van de heer Van Looy c.s. is in die zin volgens de spreker niet onderbouwd : er wordt gepleit voor lagere percentages en vrije substitutie, zonder dat wordt vermeld hoe de milieudoelstellingen dan zullen worden gehaald.

De beperking in de tijd van substitutie door pluimveemest beantwoordt volgens de heer Denys ook aan de vraag van sommige initiatiefnemers. Een te vrije substitutie zou kunnen leiden tot het opdrogen van de aanvoer naar de verwerkingsinstallaties. Substitutie kan een middel zijn om de kostprijs van mestverwerking te verlagen maar mag niet in de plaats van verwerking komen.

Dat beroep wordt gedaan op het instrument milieubeleidsovereenkomst, ziet de heer Denys als een teken van vertrouwen van de overheid in de sector. Het lid zegt uit de hoorzittingen te hebben geleerd dat de sector in overleg met de overheid zelf nog oplossingen kan aandragen, bijvoorbeeld wat het gebruik van kunstmest betreft. De spreker benadrukt verder dat naast de landbouwsector ook de mestverwerkers moeten worden betrokken bij de voorbereiding en het sluiten van de overeenkomst. Verwerkers en veehouders hebben immers niet steeds dezelfde doelstelling. De milieubeleids-overeenkomst blijft volgens het lid een verrijking ten aanzien van het oorspronkelijke voorstel van decreet.

De heer Jef Van Looy repliceert dat het niet van vertrouwen in de sector getuigt om in het decreet reeds de sancties in te schrijven in geval van het niet afsluiten of uitvoeren van de overeenkomst. Waarom wordt geen voorafgaand overleg gepleegd en worden de doelstellingen en sancties niet in afspraak met de sector vastgelegd ? Het lid meent dat geen enkele landbouworganisatie de milieubeleids-overeenkomst zal ondertekenen.

De oorspronkelijke doelstelling van het voorstel van decreet was de mestverwerking te stimuleren door geen verplichtingen op te leggen die niet haalbaar zijn. Door toch 90 percent verwerking op te leggen aan de grote producenten, vaak goed gestructureerde familiale bedrijven, en de substitutiemogelijkheid te beperken, zullen er volgens de heer Van Looy talrijke arbeidsplaatsen sneuvelen in de sector.

Subamendement nr. 19 van de heren André Denys, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jacky Maes, Jos Bex en Johan Malcorps op amendement bij nr. 2 strekt ertoe de bij 3° voorgestelde tekst van artikel 9, § 4, van het mestdecreet te wijzigen. Volgens de heer Jacky Maes bevat het subamendement in eerste instantie een herschikking van de tekst met het oog op de verduidelijking en de begripbaarheid ervan.

De heer Maes laat wel opmerken dat aan het bestaande eerste lid van artikel 9, § 4, van het mestdecreet nu een 3° wordt toegevoegd in plaats van dit lid volledig te herschrijven. Deze wijziging hangt samen met subamendement nr. 20 van dezelfde indieners dat aan de in 4° voorgestelde tekst van artikel 9, § 4bis, b) toevoegt dat de beperking van de substitutie tot ten hoogste 55 percent niet geldt voor de bedrijven zoals bepaald in § 4, eerste lid, 3°. Deze ingreep is volgens de heer Maes noodzakelijk om te vermijden dat de nieuwe regeling ongewilde repercussies zou hebben op de substitutiemogelijkheid van bedrijven in de zogenaamde witte gemeenten. Deze behouden door de herschrijving hun huidige mogelijkheden.

Namens de minister wordt gewezen op de noodzaak om dan ook de verwijzing naar § 4 in de daaropvolgende paragrafen van artikel 9 van het mestdecreet aan te passen. Dit om te vermijden dat bedrijven in de witte gemeenten voor hun mestafzet geen gebruik meer kunnen maken van gronden die ze verworven hebben sinds 1998.

Volgens de heer Jef Van Looy is dit essentieel voor de situatie van deze bedrijven. Het lid verwijst naar subamendement nr. 10 van de CD&V-fractie dat ook tot doel heeft een verstrenging voor de bedrijven in de witte gemeenten, zoals die voortvloeit uit het amendement nr. 2 van de heer Denys c.s., te vermijden.

Subamendement nr. 22 van de heren André Denys, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jacky Maes, Jos Bex en Johan Malcorps op amendement nr. 2 strekt ertoe de voorgestelde tekst aan te vullen met een bepaling die de verwijzing naar § 4 aanpast in de daaropvolgende paragrafen van artikel 9 van het mestdecreet.

Subamendement nr. 21 van dezelfde indieners op amendement nr. 2 strekt ertoe aan de in 4° voorgestelde tekst van § 4bis, c) een zin toe te voegen. Daarin wordt verduidelijkt dat substitutie door pluimveemest vanaf 2006 uitgesloten is.

De subamendementen nrs. 10 tot 18 worden verworpen met 8 stemmen tegen 7.

De subamendementen nrs. 19 tot 21 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Subamendement nr. 22 wordt aangenomen met 15 stemmen.

Het aldus gewijzigde amendement nr. 2 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

In de tekst aangenomen door de commissie wordt dit artikel hernummerd in artikel 2.

HOOFDSTUK III

Certificering verwerkingstrajecten

Artikel 4

Amendement nr. 3 van de heren André Denys, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jacky Maes, Jos Bex en Johan Malcorps strekt ertoe artikel 4 te vervangen. In de voorgestelde tekst wordt een artikel 9ter in het mestdecreet ingevoegd met bepalingen over de certificering van mestverwerkingsinstallaties. Met het oog op het stimuleren van de bouw van verwerkingsinstallaties en het verhogen van de zekerheid voor de mestverwerkingsplichtige, kan de Vlaamse regering nadere regels vaststellen inzake het certificeren van mestverwerkingsinstallaties, in het bijzonder betreffende de inhoud van de certificering, het verwerkingsaandeel van de mestverwerkingsinstallatie en het gebruik van de certificaten en de voorwaarden voor het gebruik.

De heer Jef Van Looy meent dat aan de Vlaamse regering een strikte termijn moet worden opgelegd om nadere regels vast te stellen, anders bestaat het risico dat de uitwerking van de certificering voor onbepaalde tijd wordt uitgesteld. In dat geval zullen ook de producenten hun investeringen uitstellen. Het lid stelt voor in de tekst in te schrijven dat de Vlaamse regering voor 1 mei 2004 de nadere regels moet bepalen.

De heer André Denys gaat akkoord met het inschrijven van een termijn in het decreet. Minister Ludo Sannen vraagt dat aan de Vlaamse regering een realistische termijn zou worden gegund. De Mestbank heeft recent een opdracht uitbesteed aan de VITO voor het vastleggen van criteria en regels voor certificering. Dat project loopt tot en

met september 2004. De minister is voorstander van een certificering maar het is belangrijk dat die goed wordt voorbereid.

Subamendement nr. 23 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Jan Verfaillie en Gerald Kindermans en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever strekt ertoe in de bij amendement nr. 3 voorgestelde tekst de woorden “kan de Vlaamse regering nadere regels vaststellen” te vervangen door de woorden “bepaalt de Vlaamse regering voor 1 oktober 2004 nadere regels”.

Subamendement nr. 23 wordt aangenomen met 15 stemmen.

Het aldus gewijzigde amendement nr. 3 wordt aangenomen met 15 stemmen.

In de tekst aangenomen door de commissie wordt dit artikel hernummerd in artikel 3.

Artikel 4bis (nieuw)

Amendement nr. 24 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Jan Verfaillie en Gerald Kindermans en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever strekt ertoe een artikel 4bis in te voegen. Het voorgestelde artikel bevat de schrapping van artikel 9, § 7, van het mestdecreet.

De heer Jef Van Looy verwijst naar zijn vraag in de algemene bespreking over de verwerkingsplicht na overname van een inrichting en het antwoord van de minister daarop. Door de interpretatie van de Mestbank van artikel 9, § 7, worden kleine producenten zonder verwerkingsplicht die een deel van een veeteeltinrichting waarop een verwerkingsplicht rust overnemen, niet enkel verwerkingsplichtig voor het overgenomen deel, maar voor het hele bedrijf. Dit was volgens het lid nooit de bedoeling van de decreetgever en daarom stellen de indieners voor deze paragraaf te schrappen.

De heer André Denys vraagt verdere verduidelijking aan de minister over de interpretatie van artikel 9, § 7. Het lid kent ook dossiers waarin vergaande gevolgen aan een dergelijke overname werden verbonden.

Minister Ludo Sannen antwoordt dat algemeen geldt dat de wil van de decreetgever moet worden gerespecteerd bij het interpreteren van een artikel. De minister wil verder laten onderzoeken of het

artikel correct is geformuleerd en of het om een juiste interpretatie gaat. Een schrapping van de hele paragraaf lijkt de minister te ver te gaan.

De heer Jacques Timmermans, voorzitter, stelt voor dat de bepaling en de interpretatie nader worden onderzocht voor de behandeling van het voorstel van decreet in de plenaire vergadering. De heer Jef Van Looy sluit zich hierbij aan.

Amendement nr. 24 wordt ingetrokken.

Artikel 5

Amendement nr. 4 voorgesteld door de heren André Denys, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jacky Maes, Jos Bex en Johan Malcorps strekt ertoe artikel 5 te vervangen. Door de voorgestelde tekst wordt een 6bis° toegevoegd aan artikel 11, § 1, van het mestdecreet. Daarin krijgt de Mestbank uitdrukkelijk de opdracht tot het nemen van initiatieven voor het vastleggen van de procedures voor het aanduiden van instellingen voor certificering van mestverwerkings- en mestbewerkingsinstallaties, tot certificering van de verwerkings- en bewerkingsinstallaties en voor het opvolgen van het verwerkingsaandeel.

Amendement nr. 4 wordt aangenomen met 15 stemmen.

In de tekst aangenomen door de commissie wordt dit artikel hernummerd in artikel 4.

Artikel 5bis (nieuw)

Amendement nr. 25 voorgesteld door de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Jan Verfaillie en Gerald Kindermans en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever strekt ertoe een nieuw artikel 5bis in te voegen. Daardoor wordt aan artikel 11, § 1, van het mestdecreet een 16° toegevoegd, waarin de Mestbank de opdracht krijgt om uiterlijk op 15 januari aan de producenten mee te delen welke hoeveelheid P₂O₅ en N ze op basis van de bepalingen van artikel 9 dienen te verwerken in het lopende jaar.

De heer Jef Van Looy verwijst naar zijn tussenkomst in de algemene bespreking over de informatieverstrekking door de Mestbank. Het mestdecreet is zo complex geworden dat het voor de veehouders haast onmogelijk is zelf te berekenen

welke hoeveelheid nutriënten ze verplicht moeten verwerken. Teneinde zware heffingen en boetes voor de producenten te voorkomen, verplicht dit amendement de Mestbank om de veehouders tijdig in te lichten over hun verwerkingsplicht voor het lopende jaar.

De heer André Denys stelt dat de Mestbank nu een achterstand kent met de verwerking van de gegevens. Indien de achterstand tegen begin 2005 weggewerkt is, is de Mestbank bereid om – bijvoorbeeld in het kader van de milieubeleidsovereenkomst – de afspraak te maken dat de verwerkingsplicht voor dat jaar in het begin van het productiejaar wordt meegedeeld.

Amendement nr. 25 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 7.

HOOFDSTUK IV

Mestheffingen en mestboni

Artikel 6

Amendement nr. 5 van de heren André Denys, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jacky Maes, Jos Bex en Johan Malcorps strekt ertoe artikel 6 te vervangen. De voorgestelde tekst voegt een artikel 40bis in het mestdecreet in. Daarin is – voor een overgangsperiode tot en met 31 december 2006 – de regeling opgenomen voor het uitstel van de superheffing mestverwerking (SH2) vanaf het productiejaar 2001 voor die producenten die een milieuvergunning en bouwvergunning of stedenbouwkundige vergunning voor een mestverwerkingsinstallatie en/of een mestbewerkingsinstallatie hebben bekomen. Het uitstel van de superheffing geldt vanaf de goedkeuring van de milieuvergunning en de bouwvergunning of stedenbouwkundige vergunning tot het effectief verwerken van nutriënten in de operationele mestverwerkingsinstallatie. Het uitstel kan maximaal twee jaren duren.

Wanneer ten laatste twee jaren na het verlenen van de milieuvergunning en de bouwvergunning of stedenbouwkundige vergunning, de mestverwerkingsinstallatie operationeel is en de gerealiseerde mestverwerkingsplicht in dat productiejaar hoger is dan de geldende mestverwerkingsplicht, dan wordt de uitgestelde superheffing opgeheven en niet geïnd. Op die manier kan volgens de heer André Denys het heffingssysteem worden gebruikt als instrument om verwerking te stimuleren.

Subamendement nr. 26 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Jan Verfaillie en Gerald Kindermans en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever op amendement nr. 5 strekt ertoe de bij amendement voorgestelde tekst van artikel 40bis te vervangen. De indieners stellen voor om – voor een overgangsperiode tot en met 31 december 2006 – en vanaf 1 januari 2001 aan elke producent uitstel van de superheffing mestverwerking SH2 te verlenen. Wanneer op het einde van deze overgangsperiode de gerealiseerde mestverwerking over de jaren 2004, 2005 en 2006 hoger ligt dan de cumulatieve mestverwerkingsplicht van de productie jaren 2004, 2005 en 2006, dan wordt de uitgestelde superheffing opgeheven en niet geïnd.

De in amendement nr. 5 van de heer Denys c.s. voorgestelde regeling is volgens de heer Jef Van Looy veel te complex. De heffingen voor het productiejaar 2001 moesten overigens nu reeds betaald zijn door de meeste veehouders. Het lid pleit ervoor uitstel van de superheffing te verlenen aan alle veehouders om dan na 2006 de geleverde inspanningen te evalueren. Deze regeling biedt ook een oplossing voor coöperaties van veehouders die samen mestverwerkingsinitiatieven nemen.

De heer André Denys meent dat enkel de producenten die inspanningen hebben gedaan uitstel kunnen genieten. De criteria daartoe zijn het beschikken over de nodige vergunningen en, na twee jaar, het operationeel zijn van de installatie. Het doel moet zijn de initiatiefnemers te stimuleren.

De heer Jef Van Looy repliceert dat in het voorstel van de CD&V de inspanningen na 2006 worden geëvalueerd. Hierbij is het niet nodig om te voldoen aan de individuele verwerkingsplicht van elk jaar afzonderlijk, het is de eindbalans die moet kloppen. De betrokken veehouders zullen goed beseffen dat ze het risico lopen een hoge heffing te betalen indien ze niet verwerken.

De heer Jacques Timmermans meent dat door het subamendement van de heer Van Looy c.s. de superheffing voor iedere producent zou vooruit worden geschoven. Het is echter belangrijk dat de superheffing behouden blijft als stimulans. In het amendement van de heer Denys c.s. wordt de superheffing nog wel geïnd, behalve voor de veehouders die reeds de eerste stappen voor verwerking hebben gezet.

De heer Jef Van Looy herhaalt dat de superheffing voor het productiejaar 2001 reeds werd geïnd. De betrokken producenten kunnen deze middelen niet meer investeren in mestverwerking. Bovendien

geldt dat wie in 2006 in aanmerking wil komen voor de vrijstelling van de heffing, reeds in 2004 moet starten met verwerking.

Subamendement nr. 27 van de heren André Denys, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jacky Maes, Jos Bex en Johan Malcorps op amendement nr. 5 strekt ertoe in de voorgestelde tekst het eerste lid van artikel 40bis te vervangen. Daardoor moet het uitstel ook mogelijk worden voor producenten die met een vergunde mestverwerkingsinstallatie aanleveringscontracten hebben afgesloten. De som van de gecontracteerde mestvolumes op jaarbasis voor de bedoelde installatie, kan nooit hoger zijn dan de vergunde capaciteit op jaarbasis. De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen voor het uitstel van de heffing.

Subamendement nr. 26 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 7.

Subamendement nr. 27 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Het aldus gewijzigde amendement nr. 5 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

In de tekst aangenomen door de commissie wordt dit artikel hernummerd in artikel 5.

Artikel 7

Amendement nr. 6 van de heren André Denys, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jacky Maes, Jos Bex en Johan Malcorps strekt ertoe artikel 7 te schrappen. De heer André Denys stelt uit de hoorzittingen en de bespreking te hebben geleerd dat het invoeren van mestboni een weinig rechtszekere oplossing zou bieden. Er moet worden vermeden dat veehouders de ontvangen bedragen in de toekomst zouden moeten terugbetalen omdat ze als staatssteun worden beschouwd. De oplossing die werd gevonden in het uitstel van de superheffing, biedt meer zekerheid voor de producenten.

De heer Jef Van Looy betreurt dat de idee van mestboni volledig wordt opgegeven. Een mogelijke oplossing had er in kunnen bestaan de opbrengsten van de beide superheffingen (SH1 en SH2) in een mestverwerkingsfonds te storten. Dat fonds zou kunnen worden aangewend voor stimulering van mestverwerking en zou bijvoorbeeld boni kunnen uitkeren. Op die manier zouden de middelen binnen de sector blijven en zou het niet om overheidssteun hoeven te gaan. De heer André Denys stelt

een principiële tegenstander te zijn van de oprichting van steeds weer nieuwe fondsen.

Amendement nr. 6 wordt aangenomen met 15 stemmen.

In de tekst aangenomen door de commissie wordt het opschrift van het hoofdstuk IV aangepast in “Mestheffingen”.

HOOFDSTUK V

Inwerkingtreding

Artikel 8

Amendement nr. 7 van de heren André Denys, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jacky Maes, Jos Bex en Johan Malcorps strekt ertoe het woord “juni” te vervangen door “januari”. Het wijzigingsdecreet zou daardoor in werking treden vanaf 1 januari 2003.

Amendement nr. 7 wordt aangenomen met 15 stemmen.

Het gewijzigde artikel wordt aangenomen met 15 stemmen.

In de tekst aangenomen door de commissie wordt dit artikel hernummerd in artikel 6.

IV. EINDSTEMMING

Het gewijzigde voorstel van decreet wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Reflectietermijn

De commissie beslist eenparig dat er geen reflectietermijn zal zijn (artikel 56.3 van het Reglement).

De verslaggevers,

De voorzitter,

Jef VAN LOOY

Jacques TIMMERMANS

Jacques DEVOLDER

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Voorstel van decreet**

**houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991,
inzake de bescherming van het leefmilieu
tegen de verontreiniging van meststoffen**

HOOFDSTUK I**Algemene bepalingen****Artikel 1**

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

HOOFDSTUK II**Mestverwerkingsplicht****Artikel 2**

In artikel 9 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 11 mei 1999, 3 maart 2000, 8 december 2000 en 28 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 2 wordt vervangen door wat volgt :

“§ 2. De Vlaamse regering kan de afzet van dierlijke mest en andere meststoffen door invoer beperken tot bepaalde gemeenten of arrondissementen. Deze beperking kan opgelegd worden aan de invoerders van mestoverschotten in de vorm van dierlijke mest en andere meststoffen door invoer.” ;

2° in § 3 wordt het tweede lid geschrapt ;

3° in § 4, eerste lid, wordt een 3° toegevoegd, dat luidt als volgt :

“3° ofwel, alle bedrijven die niet voldoen aan 1° en 2° met een bedrijfsmatige mestproductie het voorafgaande aanslagjaar van meer dan 10.000 kg P₂O₅.” ;

4° in § 4, tweede lid, wordt 4° vervangen door wat volgt :

“4° in 2003 en 2004 :

- a) ten minste 30 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPp van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 7.500 tot en met 10.000 kg P₂O₅ bedroeg ;
- b) ten minste 50 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPp van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 10.000 tot en met 12.500 kg P₂O₅ bedroeg ;
- c) ten minste 75 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPp van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 12.500 tot en met 15.000 kg P₂O₅ bedroeg ;
- d) ten minste 90 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPp van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 15.000 kg P₂O₅ bedroeg.

5° vanaf 1 januari 2005 :

- a) ten minste 30 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPp van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 7.500 tot en met 10.000 kg P₂O₅ bedroeg ;
- b) ten minste 50 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPp van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 10.000 tot en met 12.500 kg P₂O₅ bedroeg en indien de milieubeleids overeenkomst “mestverwerking” zoals bepaald in het derde lid vóór 1 januari 2005 is afgesloten en werd uitgevoerd. In het andere geval ten minste 55 % ;
- c) ten minste 75 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPp van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 12.500 tot en met 15.000 kg P₂O₅ bedroeg en indien de milieubeleids overeenkomst “mestverwerking” zoals bepaald in het derde lid vóór 1 januari 2005 is afgesloten en werd uitgevoerd. In het andere geval ten minste 80 % ;

- d) ten minste 90 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPP van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 15.000 kg P_2O_5 bedroeg en indien de milieubeleidsvereenkomst “mestverwerking” zoals bepaald in het derde lid vóór 1 januari 2005 is afgesloten en werd uitgevoerd. In het andere geval ten minste 95 %.
- 6° indien de milieubeleidsvereenkomst “mestverwerking” niet voor 1 januari 2005 is afgesloten en of de doelstellingen van de milieubeleidsvereenkomst niet werden gerealiseerd en aangehouden, dan geldt vanaf 1 januari 2006 :
- a) ten minste 30 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPP van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 7.500 tot en met 10.000 kg P_2O_5 bedroeg ;
 - b) ten minste 55 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPP van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 10.000 tot en met 12.500 kg P_2O_5 bedroeg en indien de milieubeleidsvereenkomst “mestverwerking” zoals bepaald in het derde lid vóór 1 januari 2006 is afgesloten en werd uitgevoerd. In het andere geval ten minste 75 % ;
 - c) ten minste 80 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPP van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 12.500 tot en met 15.000 kg P_2O_5 bedroeg en indien de milieubeleidsvereenkomst “mestverwerking” zoals bepaald in het derde lid vóór 1 januari 2006 is afgesloten en werd uitgevoerd. In het andere geval ten minste 90 % ;
 - d) ten minste 95 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPP van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 15.000 kg P_2O_5 bedroeg en indien de milieubeleidsvereenkomst “mestverwerking” zoals bepaald in het derde lid vóór 1 januari 2006 is afgesloten en werd uitgevoerd. In het andere geval ten minste 95 %.
- 7° indien de milieubeleidsvereenkomst “mestverwerking” niet voor 1 januari 2006 is afgesloten en of de doelstellingen van de milieubeleidsvereenkomst niet werden gerealiseerd en aangehouden, dan geldt vanaf 1 januari 2007 :
- a) ten minste 30 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPP van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 7.500 tot en met 10.000 kg P_2O_5 bedroeg ;
 - b) ten minste 75 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPP van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 10.000 tot en met 12.500 kg P_2O_5 bedroeg en indien de milieubeleidsvereenkomst “mestverwerking” zoals bepaald in het derde lid vóór 1 januari 2007 is afgesloten en werd uitgevoerd. In het andere geval ten minste 100 % ;
 - c) ten minste 90 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPP van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 12.500 tot en met 15.000 kg P_2O_5 bedroeg en indien de milieubeleidsvereenkomst “mestverwerking” zoals bepaald in het derde lid vóór 1 januari 2007 is afgesloten en werd uitgevoerd. In het andere geval ten minste 100 % ;
 - d) ten minste 100 percent, wanneer de bedrijfsmatige mestproductie MPP van het bedrijf blijkt de aangifte(n) van het voorgaande aanslagjaar meer dan 15.000 kg P_2O_5 bedroeg en indien de milieubeleidsvereenkomst “mestverwerking” zoals bepaald in het derde lid vóór 1 januari 2007 is afgesloten en werd uitgevoerd. In het andere geval ten minste 100%.

De milieubeleidsvereenkomst waarvan sprake in het tweede lid van § 4 is een milieubeleidsvereenkomst “mestverwerking” zoals bedoeld in artikel 2 van het decreet van 15 juni 1994 betreffende de milieubeleidsvereenkomsten. De milieubeleidsvereenkomst ‘mestverwerking’ moet ten minste volgende doelstellingen halen :

a) verwijdering door jaarlijkse verwerking van 1,8 miljoen kilogram N en 1 miljoen kilogram P_2O_5 onverminderd de som van de jaarlijks te verwerken mesthoeveelheden zoals bepaald in 5°, 6° en 7° ;

b) de realisatie van artikel 13bis, § 1, eerste lid.” ;

5° er wordt een § 4bis toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 4bis. De totaliteit van de bedrijfsmatige mestoverschotten (MOn en MOp) die volgens § 4 of § 10 moeten verwerkt en/of geëxporteerd worden, kan ingevuld worden door de verwerking van niet-verwerkingsplichtige dierlijke mest, afkomstig van een ander bedrijf, onder de voorwaarden :

a) voor eind januari van het jaar volgend op het jaar waarop de substitutie betrekking heeft moet aan de Mestbank aangetoond worden dat de niet-verwerkingsplichtige mest effectief verwerkt of geëxporteerd is. Dit wordt aangetoond met de betrokken mestverhandelingsdocumenten waarmee de niet-verwerkingsplichtige mest is verwijderd naar een verwerkingsinstallatie of voor gebruik buiten het Vlaams Gewest. De Vlaamse regering kan hiervoor nadere regels vastleggen ;

b) dat ten hoogste 55 percent van elk van de te verwerken nutriënten afkomstig is uit andere dierlijk mest ander dan de eigen bedrijfsmatige mestoverschotten. Dit geldt niet voor de bedrijven zoals bepaald in § 4, eerste lid, 3° ;

c) dat ten hoogste 90 percent van de substitutie zoals vermeld in b) afkomstig is van substitutie door pluimveemest en dit enkel voor de overgangsjaren 2003, 2004 en 2005. Vanaf 2006 is substitutie door pluimveemest uitgesloten.” ;

6° in § 5, § 6, § 9 en § 10 worden, telkens na de woorden “bedoeld in § 4”, de woorden “, eerste lid, 1° en 2°” toegevoegd en in § 7 worden de

“bedoeld in § 4, eerste lid,” vervangen door de woorden “bedoeld in § 4, eerste lid, 1° en 2°,”.

HOOFDSTUK III

Certificering verwerkingstrajecten

Artikel 3

In hetzelfde decreet wordt een artikel 9ter ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 9ter

Met het oog op het stimuleren van de bouw van verwerkingsinstallaties en het verhogen van de zekerheid voor de mestverwerkingsplichtige bepaalt de Vlaamse regering voor 1 oktober 2004 nadere regels inzake het certificeren van mestverwerkingsinstallaties, in het bijzonder betreffende de inhoud van de certificering, het verwerkingsaandeel van de mestverwerkingsinstallatie en het gebruik van de certificaten en de voorwaarden voor het gebruik.”.

Artikel 4

In artikel 11, § 1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 11 mei 1999 en 3 maart 2000, wordt een 6bis° ingevoegd, dat luidt als volgt :

“6bis° het nemen van initiatieven tot het vastleggen van de procedures :

- voor het aanduiden van certificeringsinstellingen voor certificering van mestverwerkings- en mestbewerkingsinstallaties ;
- tot certificering van de mestverwerkings- en mestbewerkingsinstallaties ;
- voor het opvolgen van het verwerkingsaandeel ;”.

HOOFDSTUK IV

Mestheffingen

Artikel 5

In hetzelfde decreet wordt een artikel 40bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 40bis

Voor een overgangsperiode tot en met 31 december 2006 wordt vanaf het productiejaar 2001 uitstel van de superheffing mestverwerking SH2, bedoeld in artikel 21 § 6, 2°, verleend aan elke producent die de milieuvergunning en de bouwvergunning of stedenbouwkundige vergunning voor een mestverwerkingsinstallatie en/of een mestbewerkingsinstallatie heeft bekomen evenals aan elke producent die met een vergunde mestverwerkingsinstallatie aanleveringscontracten heeft afgesloten. De som van de gecontracteerde mestvolumes op jaarbasis voor de bedoelde installatie kan nooit hoger zijn dan de vergunde capaciteit op jaarbasis. Het uitstel van de superheffing geldt vanaf het kalenderjaar van de goedkeuring van de milieuvergunning en de bouwvergunning of stedenbouwkundige vergunning tot het effectief verwerken van nutriënten in de operationele mestverwerkingsinstallatie. Het uitstel kan maximaal twee jaren duren. De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen.

Wanneer ten laatste twee jaren na het verlenen van de milieuvergunning en de bouwvergunning of stedenbouwkundige vergunning de mestverwerkingsinstallatie operationeel is en de gerealiseerde mestverwerking in dat productiejaar hoger is dan de geldende mestverwerking, dan wordt de uitgestelde superheffing opgeheven en niet geïnd.”.

HOOFDSTUK V

Inwerkingtreding

Artikel 6

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2003.

BIJLAGE

Resultaten Mestbeleid 2003

Gebaseerd op
voortgangsrapporten
2002 & 2003

2 oktober 2003

Vlaamse Landmaatschappij

Uitgangssituatie MAP IIbis

- Dierlijke productie
 - 85 miljoen kg P_2O_5
 - 205 miljoen kg N

Gebaseerd op aangifte 1996
&
TWUN-normen 1999 (<> decretale normen N)
- Geschatte plaatsingsruimte
 - 49 miljoen kg P_{205}
 - 139 miljoen kg N

2 oktober 2003

Vlaamse Landmaatschappij

Plaatsingsruimte

Inschatting voortgangsrapport 2002

- 50 miljoen kg P₂O₅
- 110 miljoen kg N

Rekening houdende met mestsamenvatting, geschatte acceptatiegraad van 90 %

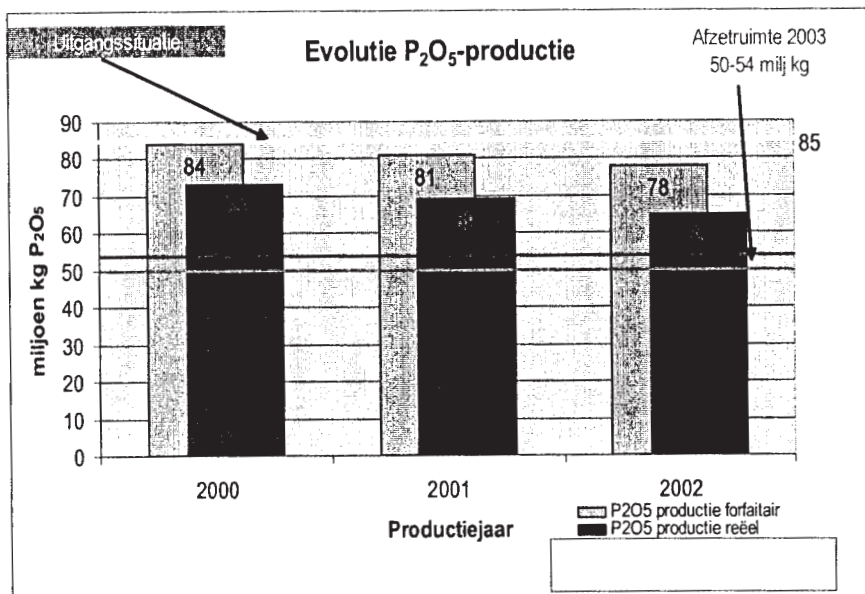
Inschatting voortgangsrapport 2003 (nieuwe methode!)

- 50-54 miljoen kg P₂O₅
- 105-118 miljoen kg N

Rekening houdende met reële acceptatiegraden

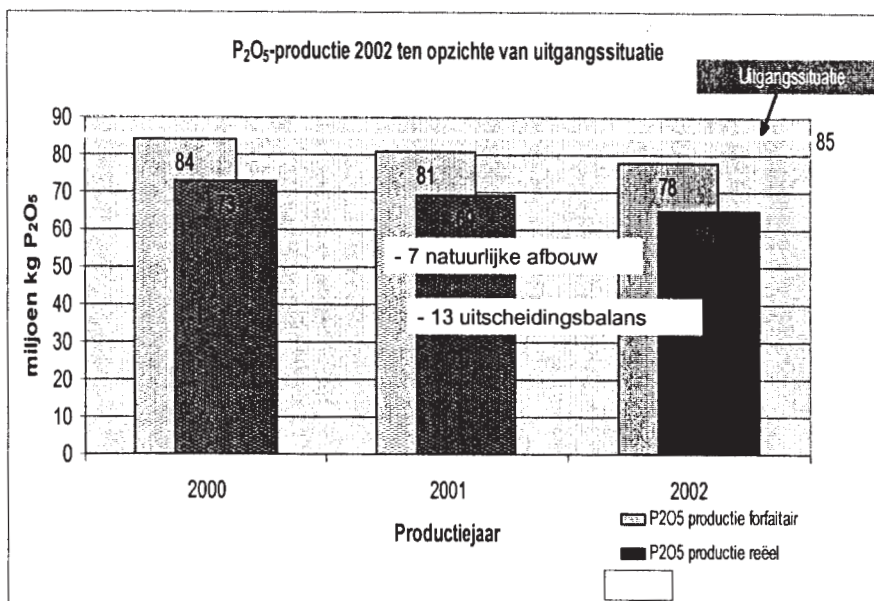
2 oktober 2003

Vlaamse Landmaatschappij

2 oktober 2003

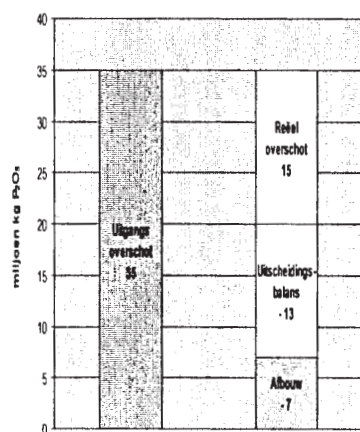
Vlaamse Landmaatschappij

2 oktober 2003

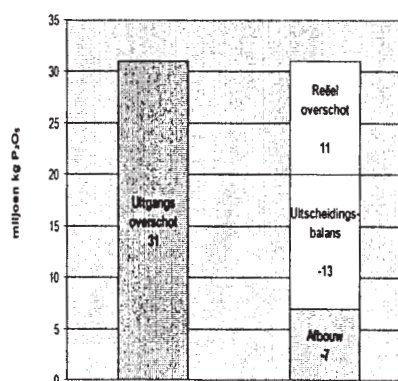
Vlaamse Landmaatschappij

Reële overschot situatie P₂O₅ productie 2002

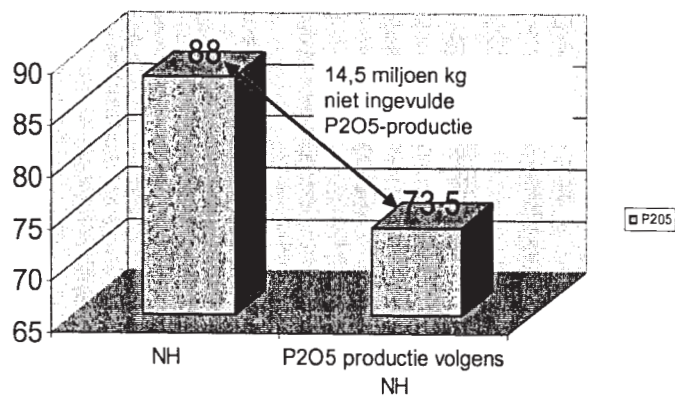
t.o.v. 50 miljoen kg P₂O₅ plaatsingsruimte (2003)

2 oktober 2003

Vlaamse Landmaatschappij

t.o.v. 54 miljoen kg P₂O₅ plaatsingsruimte (2003)

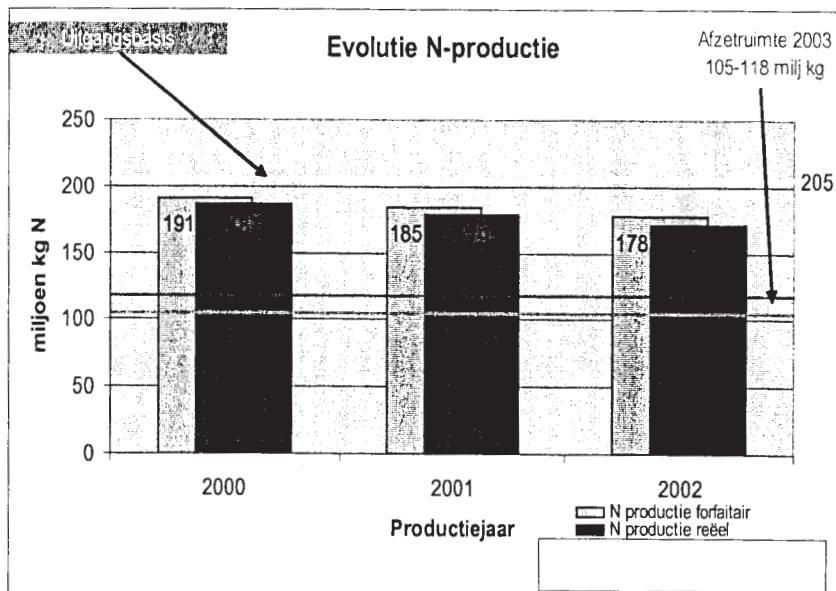
Vergelijking P2O5-productie - nutriëntenhalte

2 oktober 2003

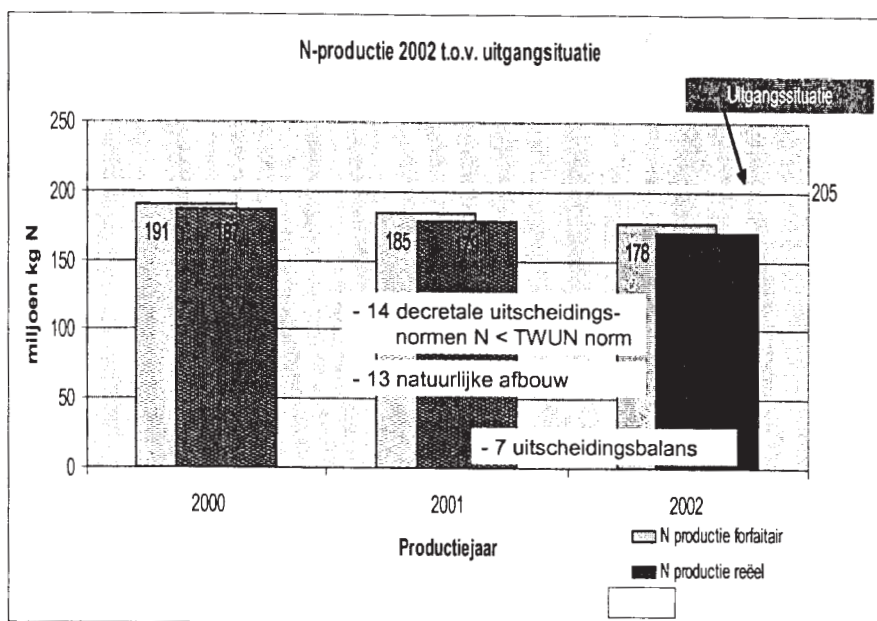
Vlaamse Landmaatschappij

Evolutie N-productie

2 oktober 2003

Vlaamse Landmaatschappij

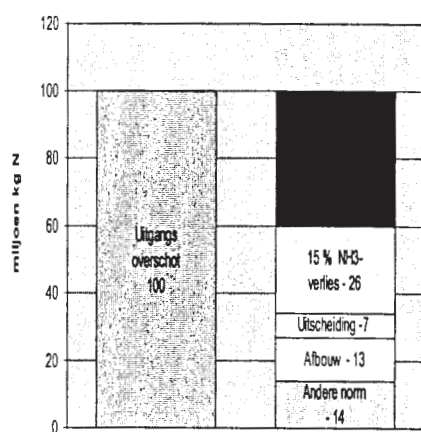

2 oktober 2003

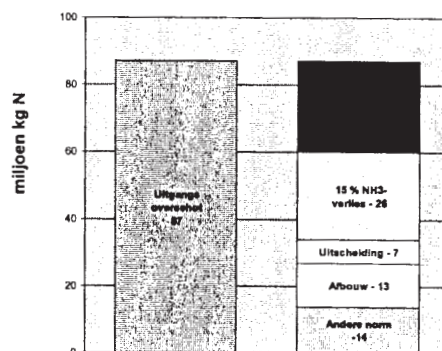
Vlaamse Landmaatschappij

Reële overschot situatie N 2002

t.o.v. 105 miljoen kg N plaatsingsruimte

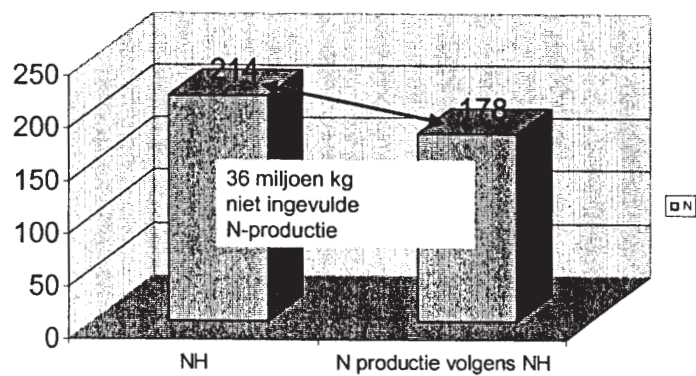
t.o.v. 118 miljoen kg N plaatsingsruimte

2 oktober 2003

Vlaamse Landmaatschappij

Vergelijking productie N - nutriëntenhalte

2 oktober 2003

Vlaamse Landmaatschappij